VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

KAUA ELGAU ISESEISEV EESTI!

LII. METAI, 45 (337) N. BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., VASARIO-FEBRUARY 24 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 476 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEBRUARY 1938

DABAR

Lenku teroras
Teruelliui kritus
Dar dėl Butenko
Kaip "interpretuoja"

JUOZAS TYSLIAVA

Lenkų valdžios teroras Vilniaus krašte vis dar nepaliauja siautęs. Uždarę beveik visas Vilniaus krašto lietuvių organizacijas ir mokyklas, dabar lenkai užgulė pavienius veikėjus ir net paprastus žmones. Vienkartinis leidinys, **Tautietis,** atėjęs iš Vilniaus, taip rašo:

"Vasario mėn. 4 d. miesto storastos ir policijos valdininkai darė kratas Liet. šv. Kazimiero D-jos sekretorius R. Bagdono, E. Rastenytės, studenčių V. Maminskaitės ir A. Skrebutėnaitės ir lietuvaičių tarnaičių gyvenamuose butuose. Po kratos iš R. Bagdono gyvenamo buto paimta Vyties paveikslas, sieninio kalendoriaus lentutė su Vytimi, Amerikoje išleistas lietuviškų tautinių spalvų sieninis kalendorius, Kaune leisti lietuviški žurnalai: Naujoji Romuva, Žiburėlis, Laiko Žodis, Vaižganto raštai ir lietuvių kalbos gramatika".

Štai koki visai nekalto pobūdžio raštai lenkams bado akis. O būna atsitikimų, kad žmonės suimami ir tampomi po kalėjimus tik dėl to, kad jie — lietuviai...

Ar tik ne prieš galą siunta?

O vis dėlto gen. Franco armija atsiėmė Teruelį. Tokiu būdu nacionalistai vėl izoliavo Madridą nuo Valencijos ir Barselonos.

Jeigu nacionalistams pasisektų atkirsti Valenciją nuo Barselonos, tai, be abejonės, vyriausybininkų jėgos būtų priverstos kapituliuotis greičiau, negu dabar gen. Franco tikisi. Nepasisekus paimti Madridą, gen. Franco pakeitė taktiką. Jis bando vyriausybininkus suskaldyti gabalais ir metodiškai juos gniaužti. Kiek tai liečia baskų kraštą ir Astūriją, nacionalistams pasisekė. Ar dabar jiems pasiseks pasiekti Viduržemio jūrą ir tuo būdu atidalinti Valenciją nuo Barselonos, laikas parodys.

Gerai žinoma, kad vyriausybininkams labai kliudo ir maisto trūkumas. Tuo tarpu, kai gen. Franco valdomojoje teritorijoje, kaip turtingiausiose agrikultūros atžvilgiu Ispanijos žemės dalyse, šis trūkumas visai nepastebimas.

Laisvė tvirtina, kad buvęs Sovietų Sąjungos pasiuntinys Rumunijoje Butenko "jau senai nužudytas ir jo vardu kalba kokis nors baltagvardietis..."

Laisvė rašo taip, kaip Maskvoje sakoma. Sovietų Sąjungos užsienių reikalų komisaras Litvinovas pareiškė, kad Butenko fašistų pavogtas, tai Stalino organas Brooklyne, žinoma, kitaip negali rašyti. Tuo tarpu Butenko, atvykęs į Romą ir išgirdęs, kad apie jį skleidžiami toki paskalai, pasikvietė laikraštininkus, leisdamas jiems save nufotografuoti. Iš fotografijos aiškiai matyti, kad Butenko yra tas pats Butenko, buvęs Sovietų Sąjungos pasiuntinys Rumunijoje, o ne baltagvardietis.

Bolševikams labai nemalonu, kad jų pasiuntiniai, vienas po kito, negrįžta į Maskvą. Nesunku suprasti, kodėl jų spauda įvairiais būdais bando tuos nemalonumus glostyti. Bet faktas lieka faktu, kad Stalinu nepasitiki net jo paties pasiuntiniai.

Andai mes rašėme, kad neseniai dingusio Paryžiuje baltagvardiečio generolo žmona, žinoma dainininkė Plevickaja — OGPU šnipė. Kaip dainininkė, Plevickaja važinėdama po Europos valstybių sostines, turėjo gražių progų šnipinėti bolševikų naudai.

Bet, štai, Lietuvos Žinios, nei iš šio, nei iš to, rašo:

"P. Tysliava kaip gyvenęs Paryžiuje, kur gyveno ir Plevickaja, rodos, galėjo žinoti, kad ji nė vienoj operoj ir nė karto nėra dainavusi, nes ji rusų liaudies dainų interpretatorė".

Lietuvos Žinios nori pasakyti, kad Plevickaja, kaip "dainų interpretatorė", negalėjo dainuoti Lietuvos operoje. Tuo tarpu pačiam šių žodžių rašytojui teko girdėti Plevickaja dainuojant Lietuvos operoje kartu su Kipru Petrausku.

Taigi, ką reiškia šiuo atveju "dainų interpretatorė", turbūt tik vienas Lietuvos Žinių redaktorius, kaip buvęs Užpalių parapijos choro vedėjas, žino.

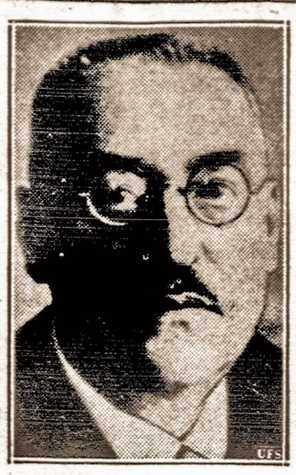

Austrijos nacis. — Dr. Josef Resch, Austrijos naujosios vyriausybės Socialės Apsaugos ministras.

SUNKUMŲ KILNOJIMŲ RUNGTYNĖS LIETUVA — LATVIJA

KAUNAS. — Kovo 4 dieną Kaune numatoma surengti tarpvalstybines sunkumų kilnojimo rungtynes Lietuva — Latvija.

IŠLEIDO V LIETUVOS GYDYTOJŲ KONGRESO DARBUS

KAUNAS. — Lietuvos Gydytojų Sąjunga išleido penktojo Lietuvos gydytojų kongreso darbus, kurie sudaro apie 400 pulsp. knygą. Joje yra įdėti 62 kongreso metu gydytojų padaryti pranešimai aktualiomis ir įdomiomis temomis. Knygą redagavo dr. V. Vaičiūnas.

1937 M. DERLIUS KLAIPĖDOS KRAŠTE

KLAIPĖDA. — Surinktais duomenimis pereitais metais Klaipėdos krašte gauti toki javų ir pasėlių derliai: Klaipėdos apskrityje grūdų 27,765 tonos, bulvių ir runkelių 92,990 tonu, dobilų ir pievų šieno 27,444 tonai: Pagėgių apskrityje grūdų 36.457 tonai, bulvių ir runkelių 69,346 t., pievų šieno ir dobilų 86,864 t. ir Šilutės apskrityje grūdų 17,662 t., bulvių ir runkelių 92,505 t. ir dobilų bei pievų šieno 58,831 tona.

LIETUVOS HOCKEY KOMANDA Į PRAHĄ

KAUNAS. — Šį mėnesį Prahoje įvyksta pasaulinės hokey pirmenybės. Jose dalyvaus ir Lietuvos hokey rinktinė. Numatyta siųsti šie Lietuvos žaidėjai: Mačius, Klimas, Kuzmickas, Ilgūnas, Karalius I, Karalius II, Bačinskas, Hofmanas, Grigalauskas ir kt.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

TOKIO. — Vakar 10 kinų karo lėktuvų, pirmą kartą Kinijos Japonijos kare, bombardavo Japonijos miestus. Keliolika bombų numesta Taihoku ir Šinčiku miestuose. Apie 10 žmonių užmušta, keliolika sužeista ir padaryta daug nuostolių. Japonijos lėktuvai naikintuvai puolė Kinijos lėktuvus, bet tie spėjo nuskristi. Šiam Formoza salos miestų bombardavimui pavykus, kinai ir daugiau tokių užpuolimų darys.

TUCSON. — Generolas Pershing, buvęs Amerikos kariuomenės vadas Prancūzijoje pasaulinio karo metu, sunkiai serga reumatizmu ir širdies liga. Generolo sūnus iš Floridos skrenda pas savo tėvą.

ROMA. — Italijos diktatoriaus įsakymu, Italijos radio stotis Bari mieste liovėse transliavus priešangliškas radio programas. Šiuo žygiu Mussolini parodė, kad jis pasirengęs susitaikyti su Anglija.

PARIS. — Prancūzija pasiryžusi gelbėti Tautų Sąjungą ir ginti savo sąjungininkių reikalus. Prancūzijos Parlamentas šiomis dienomis paskirs $325,000,000 apsiginklavimui. Prancūzijos vyriausybė nutarė kol kas laikytis nuošaliai ir laukti Anglijos, Italijos, Vokietijos derybų išdavų.

WASHINGTON. — Amerikos vyriausybė gavo žinių, kad Didžioji Britanija, kaip tik baigs derybas su Italija ir Vokietija, ruošiasi pasiųsti labai stiprų karo laivyną į Tolimuosius Rytus. Taip pat manoma, kad imsis smarkios akcijos prieš Japoniją.

MASKVA. — Gauta žinių, kad be Sovietų Sąjungos karo laivyno vado Orlovo sušaudytas ir Baltijos jūrų karo laivyno vadas admirolas A. K. Sivkovas, taip pat už neištikimybę Sovietams.

ISPANIJOS VYRIAUSYBININKAI PASITRAUKĖ IŠ TERUEL MIESTO

Iš apsupto miesto lojalistai turėjo prasimušti per frankistų eiles

HENDAYE, Prancūzija, vasario 23 d. — Keleta mėnesių smarkiai laikę Teruel miestą, Ispanijos vyriausybininkai vakar iš jo pasitraukė.

Vėliausiu laiku frankistai buvo iš visų pusių miestą apsupę ir smarkiai jį bombardavo iš karo lėktuvų ir artilerijos. Vyriausybininkai turėjo miestą palikti ir prasimušti per frankistų eiles, kas jiems pavyko padaryti su nedideliais nuostoliais. Ta proga Ispanijos vyriausybininkų Generalinis Štabas praneša, kad jeigu vyriausybininkai būtų turėję užtektinai artilerijos ir karo bombonešių, tai frankistai nebūtų Teruel paėmę.

Frankistai dabar nori prasimušti iki jūrų ir atkirsti Barceloną nuo Valencijos. Jų manymu tuomet būtų daug lengviau galutinai nugalėti vyriausybininkus.

Vyriausybininkai tuo tarpu tame fronte gerai laikosi ir pasiryžę frankistų žygiavimą į jūras sulaikyti.

VAŽIUOJANT KELIU, NETOLI TELŠIŲ, ARKLYS PRASMEGO Į ŽEMĘ

Žemė prarijusi arklį, ir pakinktus, vėl užsidarė; vandens arterija išplovusi žemę po keliu

TELŠIAI. — Šiomis dienomis vieškelyje Telšiai — Seda atsitiko įdomus įvykis, kaštavęs vieno arklio gyvybę.

Aštuntame kilometre nuo Telšių važiavo Parakauskių dvaro gyventojo Peiso Idelio kumečiai iš darbo. Pakelyje jie užsuko aštuntame kilometre nuo Telšių esantin malūnan pasiimti sumaltų miltų. Malūno tvenkinys yra vienoje kelio pusėje, o pats malūnas kitoje. Tarp tvenkinio ir malūno yra tiltas, po kurio apačia bėga vanduo iš tvenkinio ant malūno ratų. Arklys netikėtai netoli tilto įsmuko užpakalinėmis kojomis. Kumečiai išlipo iš vežimo ir arklį atkinkė, kad šis galėtų išsilaisvinti iš nepatogios padėties. Atkinkius arklį, šis norėjo atsistoti ir smarkiai pasipurtė. To išdavoje žemė toje vietoje prasivėrė ir arklį prarijo. Griuvanti žemė jį apdengė. Nors kumečiai ir tuojau puolėsi jo ieškoti, tačiau nei arklio nei jo lavono negalėjo surasti. Pasirodė, kad po kelio apačia prasigriaužė vandens požeminė arterija, kuri per ilgą laiką padarė nepaprastai didelę tuštumą. Dabar pašalui baigiant išeiti, siauras viršutinis žemės sluoksnis nebeišlaikė arklio stuktelėjimo ir įgriuvo, kartu palaidodamas ir arklį. Arklys ir jo pakinktai buvo verti apie 440 lt.

Teisme. — Buvęs Massachusetts valstybės gubernatorius James M. Curley, kuriam šiomis dienomis buvo priteista gražinti Bostonui $30,000 ir $7,575 nuošimčių neteisingai paimtų pinigų. Curley padavė skundą Apeliaciniams Rūmams.

Kansas valstybės seimelis nutarė paskirti specialę komisiją ištirti komunistų veikimą valstybės mokyklose.

Chamberlainas ruošiasi derybom su Italija.

DZINDZILIAUSKO PAVARDĖ STEBINA ANGLUS

LONDON. — Dabar vykstanti Londone, Albert Hall salėje tarptautinį stalo teniso turnyrą, anglų laikraščiai vadina tikru babelio bokštu, nes ten vyraujas nepaprastas kalbų mišinys. Viso dalyvaujančios 26 komandos, kurių daugumas kalba anglams negirdėtomis kalbomis. Ten esą girdėt šios kalbos: arabų, latvių, olandų, čekų, lietuvių, vengrų, lenkų, hebrajų, jugoslavų ir kt.

Bet labiausiai anglus stebina jų liežuvius laužančios užsieniečių pavardės.

News Chronicle didelėmis raidėmis aiškioj vietoj, trečiam puslapy, rašo apie Lietuvos komandos žaidėją Dzindziliauską, kurio pavardė laužantį liežuvį. Laikraštis pažymi, kad Hodgkinson ir Wadsworth yra dar gana lengvi vardai ištarti, bet pamėginkite ištarti Dzindziliauskas ir Mednyansky. (Hidgkinson and Wadsworth may be easy names to you, but try Dzindziliauskas and Mednyansky).

Švedijos karalius apdovanojo klaipėdiškius

KLAIPĖDA. — J. D. Švedijos karalius apdovanojo Užsienių Reikalų Ministerijos Protokolo direktoriaus pavaduotoją Ed. Laucevičių Vazos ordino III laipsniu, Klaipėdos uosto kapitoną Daugirda — Vazos ordino III laipsniu, kap. Saunorį — Švedijos kardų ordino IV laipsniu ir leit. Kuiziną — Švedijos kardų ordino V laipsniu.

J. D. Danijos karalius apdovanojo Užsienių Reikalų Ministerijos Ed. Laucevičių ir J. Deksnį — Danijos Danebrogo IV laipsnio ordinais.

Estijos prezidentas apdovanojo Lietuvos Pasiuntinybės Tallinne atašę p. Čečetą Estijos Baltosios Žvaigždės ordino IV laipsniu.

Kiek per metus buvo miško gaisrų Lietuvoje

KAUNAS. — Miškų departamento žiniomis, praėjusiais metais buvę 229 miško gaisrai 42 urėdijose. 160 gaisrų priežastys nežinomos, 69 gaisrai buvę dėl padegimo. Tie gaisrai miškų ūkiui padarė 80 tūkstančių litų nuostolių.

ANGLIJOS PARLAMENTAS LEIDO PRADĖTI DERYBAS SU ITALIJA

Anglijos Parlamente Chamberlain laimėjo 330 balsais prieš 168

LONDON, vasario 23 d. — Anglijos ministrui pirmininkui Neville Chamberlain paėmus Didžiosios Britanijos užsienių politiką į savo vadovybę, Parlamento nariai darbiečiai ir Anthony Edeno šalininkai pradėjo vesti agitaciją Parlamento narių tarpe išnešti nepasitikėjimo Chamberlaino politikai ir vyriausybei. Balsuojant 330 Parlamento narių balsavo už Chamberlaino vyriausybę, o 168 už nepasitikėjimą.

Tokiu būdu Chamberlain dabar galės pradėti vykdyti savo planus susitaikyti su Vokietija ir Italija ir sudaryti Anglijos, Prancūzijos, Italijos, Vokietijos valstybių sąjungą.

Chamberlaino politikai daugiau priešinosi buvęs ministras pirmininkas David Lloyd George, liberalų bloko vadas ir Winston Churchill.

Tuo tarpu, pirmą kartą nuo Tautų Sąjungos įkūrimo, Anglijos ministras viešai pasmerkė Tautų Sąjungą ir pabrėžė, kad taikos ir baudos priemonė yra bergždžia ir nenaudinga. Esą praeityje Tautų Sąjunga parodė, kad ji negali atlikti tų pareigų, kurios jai buvo numatytos jos įkūrimo metu.

Parlamente kilo didelis trukšmas kai paaiškėjo, kad Mussolini sutikimas pradėti taikos derybas su Anglija buvo prisiųstas į Londoną pora dienų prieš Edeno rezignavimą. Tas, pasak kai kurių Parlamento narių ir Parlamentarinių grupių vadų, yra tikras įrodymas, kad Chamberlain norėjo rezignacijos, nes Italijos sutikimas derėtis būtų bent kuriam laikui sulaikęs Edeno rezignavimą.

David Lloyd George komentuodamas tuo reikalu pareiškė, kad toks Chamberlaino pasielgimas esąs nedžentelmentiškas ir negražus, bet Chamberlain teisinosi, kad Eden'o rezignacija nieko bendro neturi su Italijos sutikimu pradėti derybas.

Pats Eden'as smerkė Chamberlaino politiką ir pabrėžė, kad bet kokia sutartis ar sąjunga su Vokietija ir Italija Anglijai negali išeiti į gerą.

Vokietija ir Italija tikisi greitai susitarti su Chamberlainu.

PRANCŪZIJA PASIRYŽUSI APSAUGOTI AUSTRIJĄ IR ČEKOSLOVAKIJĄ

Skiria milžiniškas pinigų sumas karo laivynui ir karo aviacijai stiprinti

PARIS, vasario 23 d. — Nežiūrint, kad Anglija pakeitė savo užsienio politiką, Prancūzija dabar viena pasiryžusi laikytis senosios savo politikos ir ginti savo sąjungininkus Rusiją ir Čekoslovakiją, ypač Čekoslovakija, kuriai dabar gresia pavojus iš Vokietijos nacių pusės.

Ryšium su Anglijos vyriausybės krize, įvyko keletas nepaprastų Prancūzijos ministrų kabinetų posėdžių, kurių metu užsienių reikalų ministras Delbos įteikė savo rezignaciją. Delbos, kaip žinoma, buvo Edeno politikos rėmėjas. Bet prezidentas Delbos'o rezignacijos nepriėmė.

Prancūzijos ministras pirmininkas pareiškė, kad jeigu Anglija pradės derybas dėl Etiopijos pripažinimo Italijai, Prancūzija taip pat tuo reikalu derėsis.

Vėliau vyriausybė nutarė paskirti daugiau pinigų karo laivų ir lėktuvų statybai.

ICKES RAGINA ANGLIJĄ STIPRINTI DEMOKRATINIŲ VALSTYBIŲ FRONTĄ

Sako, demokratinės valstybės turėjo anksčiau pradėti rūpintis darbininkais

WASHINGTON, vasario 23 d. — Jungtinių Valstybių Sekretorius Harold L. Ickes, vakar pasakė specialę kalbą Anglijai, kurioje jis apgynė Edeno politiką ir įspėjo Angliją nesidėti su Vokietija ir Italija. Jis ragino Angliją, Prancūzija ir kitas Europos demokratines valstybes sudaryti stiprų demokratinį frontą prieš visus demokratijos priešus.

Ta proga jis pareiškė, kad visos demokratinės valstybės, kurios visose gyvenimo srityse padarė nepaprastą progresą, padarė vieną nedovanotiną klaidą, — nesirūpino tinkamai aprūpinti savo darbininkų sluoksnius ir bedarbius, kurie yra dideliam skurde. Jis ypač smerkė pirmvakščius Amerikos prezidentus ir politines partijas, kurios nematė reikalo įstatymais užtikrinti darbininkams darbą ar pašalpą. Dabar esą, Amerika tą klaidą atitaiso.

Ickes lygiai smerkė fašistus ir komunistus, kurie, pasak jo, yra vienas ir tas pats. Visi yra demokratijos griovėjai ir priešai.

Tokių kalbų, specialiai taikoma Anglijai, bus pasakyta daugiau.

Kalbos yra neoficialaus pobūdžio, bet asmeninės nuomonės, kaip suartinti viso pasaulio demokratines valstybes. Ickes kalba buvo pertransliuota visai Britų Imperijai.

Sachalinos saloje nuo kalno nuslinko keli tūkstančiai tonų sniego. Keturesdešimt penki žmonės užmušit ir keturi sužeisti.

ORAS

Numatoma: Apsiniaukęs. Mažas pasikeitimas temperatūroje.

Saulė teka 6:40, leidžiasi 5:40. iDenos ilgis 11 val. 01 min.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7840

Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.

HITLERIO KALBA

Daugelio buvo manyta, kad Hitlerio kalba, pasakyta praėjusį sekmadienį Reichstage, daugiausia palies Austriją. Bet išėjo visai priešingai. Hitleris mažiausiai kalbėjo apie Austriją, net neužsimindamas apie jos nepriklausomybės garantiją.

Nors Hitleris ir mažai kalbėjo apie Austriją, bet, sakydamas tą savo kalbą aiškiai triumfavo, nelyginant, Bismarkas, 1866 metais sumušęs austrus. Taigi, po 72 metų Hitleris tikrai gali didžiuotis, padaręs dar daugiau — be mūšio, be kovos, pavertęs Austriją savo provincija.

Knygoje, Mein Kampf, Hitleris gana aiškiai pažymi savo politikos apetitus. Jis ten reikalauja ne tik grąžinti Vokietiai kolonijas, bet ir visus Vidurinės Europos vokiečius žada sujungti po vienu svastikos ženklu. Ateėjęs į valdžią, tiesa, Hitleris nekartodavo to, ką jis prieš keturiolika metų parašė. Jam buvo nepatogu ir, žinoma, peranksti kalbėti apie Vokietijos ekspansiją. Bet šiandien Hitleris kitaip kalba. Ir praėjusį sekmadienį jis tikrai pakeltu tonu pareiškė:

"Dabar jau niekas neabejoja, kad aš neginčijamas vokiečių tautos vadas..."

Taip, iš šios kalbos buvo galima spręsti, kad Hitleris ne tik neginčijamas vokiečių tautos vadas, bet ir neginčijamas agresorius, Europos taikos drumstėjas. Nors Hitleris ir tvirtina, kad jis nori taikos su visais, išskyrus Sovietų Sąjungą, su kuria Vokietija negalinti pasirašyti jokio taiką garantuojančio pakto, bet mažai kas Europoje tiki "fiurerio" nuoširdumu.

Hitleris kalba apie taiką, tuo tarpu griausmingu balsu pareiškia, kad Vokietijos dirbtuvės diena ir naktį gaminančios ginklus, kad Vokietijos armija pasiruošusi kautis ligi paskutinio kraujo lašo...

Vieno dalyko, kurio šioje Hitlerio kalboje visai nebuvo paminėta, tai — Lietuva. Šioje savo kalboje Hitleris nieko nepasakė nei apie Lietuvą, nei apie Klaipėdą, dėl kurios jis dar visai neseniai taip jaudinosi. Iš viso ko motyti, kad šiuo metu Hitlerio politika ir visa jos ekspansija nukreipta į vidurinę Europą, ypač į Čekoslovakiją, kurioje, paties Hitlerio žodžiais, gyvena 3 milijonai vokiečių. Iš viso ko atrodo, kad tariamasis Dranch nach Osten nukreipiamas per Čekoslovakiją, per kurią vokiečių armija turės žygiuoti į Ukrainą...

Nors Hitleris tuo tarpu ir nekalba apie Lietuvą, bet tai nereiškia, kad Lietuvai ir aplamai Pabaltijo valstybėms nėgresia pavojus iš Vokietijos pusės. Tylintis šuo yra pavojingesnis, negu lojantis. Jeigu Hitleriui pasiseks sudoroti Austriją, tai aišku, kad po Austrijos seks Čekoslovakija. Ir jeigu naciams pasisektų apsidirbti su šiomis valstybėms, tai savaime suprantama, kad tada jie gultų ant Lenkijos karidoriaus, o vėliau ir — Klaipėdos krašto.

Netenka abejoti, kad nei Prancūzijoje, nei Anglijoje ne abejojama Hitlerio planų agresyvumu. Juk ir Edeno, kaip Anglijos užsienių reikalų ministerio, atsistatydinimas, yra ne su kuo kitu, kaip tik su Vokietijos klausimu artimai susijęs. O Prancūzija savo užsienio reikalų ministerio lūpomis tuojau po Hitlerio kalbos pareiškė, kad ji netoleruos Vokietijos bandymo paneigti savo kaimynų nepriklausomybę.

Bet šiuo metu, kai Hitleris taip drasiai kalba apie kolonijų grąžinimą, apie Vokietijos hegomniją Vid. Europoje, tai anglai kalbasi su italais apie savo santykių sureguliavimą Viduržemio jūrų atžvilgiu. Prancūzija, turėdama tokį nepastovų sąjungininką, kaip Sovietų Sąjunga, taip pat ne kažin ką gali pasakyti. O čia, Prancūzijos užnugary, dar nebaigtas Ispanijos vidaus karas.

Taigi Europos vargai nemažėja, bet dar didėja. Tuo tarpu Hitleris, pasinaudodamas kitų valstybių namų rūpesčiais, kalba apie atgimusią Vokietijos galybę. Ir iš tikrųjų ta galybė auga kasdien. Baisu, kad vieną gražią dieną Europos valstybės vėl bus priverstos persiimti. O tai būtų didelė žmonijos nelaimė, dar didesnė, negu 1914 metų nelaimė.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKŠMĖ

Lietuvos Pasiuntinio P. Žadeikio Baltimorėje vasario 16 dieną laikytos paskaitos pagrindinės mintys

Retas svetimtautis tegalėtų suprasti, kokių jausmų yra pilnos mūsų lietuviškos širdys, minint Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį. Drauge su anuo dainiumi gali pareikšti: "Mūsų sieloj šiandien šventė". Ši mūsų sielos šventė yra ypatinga: čia mes lenkiame galvas, pagerbdami tautos atgimimo pranašus ir narsiuosius mūsų kąrius, kurie savo gyvybę padėjo ant nepriklausomybės aukuro, ypač Joną Basanavičių, mirusį šią dieną prieš 11 metų. Čia vėl mes linksmai keliame savo galvas, džiaugdamiesi, kad jaučiamės kaip Vidūnas sako: "sau žmonės", laisvi piliečiai.

Šią valandą jaučiuosi laimingas todėl, kad, šios iškilmės komiteto ir jį remiančių Baltimorės lietuvių draugijų dėka, turiu progos kalbėti į jus ir per jūsų spaudos organus į visą Amerikos lietuvių visuomenę, kuri kilniai ir nuoširdžiai dėjosi į talką, padėdama mums laimėti nepriklausomybę, pastatant karų išvargintą Lietuvą ant lygios papėdės su kitomis nepriklausomomis tautomis. Visos tautos, kad ir mažos, troškta laisvės, bet ne visoms buvo lemta nepriklausomybės saulę regėti. Šia proga mes džiaugiamės, kad mums giminiąga latvių tauta ir malonūs kaimynai estų ir suomių tautos taip pat yra laimėjusios nepriklausomybę.

Taip jau likimo buvo lemta, kad mūsų tėvynė Lietuva, žiloje senovėje pagarsėjusi kaipo reikšminga galybė ir istorijon įrašiusi Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio ir Vytauto Didžiojo vardus, drauge su savo ilgamečiu, bet mažai patikimu slaviško sąjungininku Lenkija, turėjo netekti nepriklausomybės ir 120 metų eiti erškėčių keliu, beviltiškoje rusų caro verguvėje. Lietuvių tauta, anų didvyrių karžygių vedama, sugebėjo savo valdžią išplėsti net ant gausingesnių slaviškų tautų, bet tų žygių viliojama, nepasirūpino sustiprinti savo kultūrinį lobyną, savo tautinį atsparumą, kuris yra ištvermingesnis nei kardas. Vytauto Didžiojo genijui užgesus, sparčiai pradėjo niauktis visa lietuvių tautos ateitis ir ilgainiui mums teko brangiai mokėti tiems patiems mūsų kaimynams, kurie pirmiau ir klausė Lietuvos balso ir gerbė Lietuvos vardą.

Matydami istorinės Lietuvos galybę, mes, atgimusios Lietuvos vaikai, dabar matome ir jos klaidas, silpnumus. Valančiaus, Daukanto, Kudirkos, Basanavičiaus pamokyti, sakome: ne vien stiprybę iš praeities semkime; bet ir mokykimės iš praeities klaidų — visomis jėgomis stiprinkime savo tautinį atsparumą, didinkime savo kultūrinį lobyną, ginkluokimės ne vien plienu, bet ir žiniomis, ir jaunosios Lietuvos žvaigždė vėl sužibės.

Ir iš tikrųjų: per 20 metų nepriklausomo gyvenimo Lietuvos Respublikos pažanga tiesiog šoka į akis. Tik Vilniaus mazgas tebėra neatmegstas. Tai juodas debesys jaukioje Lietuvos padangėje. Tai lietuvių tautos tragedija, kad tas Lietuvos kaimynas ir ilgametis sąjungininkas Lietuvos prisikėlimo dieną galėjo taip nežmoniškai pasielgti, lyg norėdamas mūsų atgimusią tautą atgal į šaltą ir tamsų karstą įstumti. Vilnius, visam pasauliui žinoma Lietuvos sostinė, tebėra svetimoje valdžioje. Bet ir lietuvių valia Vilniaus atžvilgiu yra užgrūdyta, ir lenkai tai žino. Jie žino ir tai, kad Lietuvos-Lenkijos normalių santykių atstatymas pareina nuo Vilniaus grąžinimo, nuo gerų kaimynų politikos įsteigimo.

Kiek Vilniaus klausimas yra opus ir neužmirštamas, parodo kad ir tas faktas, jog toks stambus ir šviesus įvykis kaip Klaipėdos Krašto prisijungimas prie Lietuvos 1923 m. (dalykas, dėl kurio lietuvių tauta nuo Vytauto laikų jautėsi nuskriausta) nepakeitė lietuvių nusistatymo dėl Vilniaus, dargi tą nusistatymą sutvirtino. Juk ir jūs, mieli amerikiečiai, kaip buvote, taip ir tebesate pasiruošę užtarti vilniečius morališkai ir medžiagiškai. Taip ir šiandien: mes be Vilniaus nenurimsim, lenkai negali Vilnių savintis ir kartu naudotis Lietuvos kaimyno draugyste.

Lietuvos santykiai su kaimynais ir kitomis valstybėmis yra su didžiausiu nuoširdumu ir įsitikinimu vedami teisingumo ir taikos vaga. Kaimynai, kurie savo sumetimais nenorėjo tam tikėti, turėjo įsitikinti, kai Tarptautinio Teisingumo Teismas Hagoje visais atvejais pripažino mūsų elgesio teisėtumą.

Lietuvos viduje galima tik pasidžiaugti ta ekonomine ir kultūrine pažanga, kuri yra atsiekta visos tautos jėgomis, sumaniai vyriausybei išmintingai vadovaujant. Lietuvos valstybė apsirūpino pradžios, vidurinėmis ir aukštomis mokyklomis, apsirūpino keliais ir geležinkeliais, sutvarkė žemės ūkį, pramonę, ir prekybą, kad Lietuvos produktai jau savais laivais gabenami, lengvai lenktyniuoja su kitų kraštų prekėmis, o Lietuvos pinigo pastovumas tapo pavyzdžiu svetimšaliams. Dabartinė Lietuva myli ir brangina jūrą, kaipo kelią į platųjį pasaulį, ko nesuprato istorinės Lietuvos didvyriai. Lietuva ruošiasi tapti jūrine valstybe. To dar maža: Lietuva yra rimtai pasiruošusi ne miestus, bet jau ir kaimus sukultūrinti, pakeičiant medinius trobesius mūriniais ir įvedant visuotinę krašto elektrofikaciją. Lietuvos gyvenimo sąlygos yr žymiai pagerėjusios visiems, ir darbo ten netrūksta, dėl to mažai kas benori iš Lievos svetur besikelti: emigracija iš Lietuvos natūraliai eina prie galo, ir reemigracija (grįžimas) yra prasidėjusi.

KAUNAS. — Prieš 20 metų gyvenusieji Kaukaze lietuviai veikėjai per savo suvažiavimą, įvykusį prieš kurį laiką Kaune, vietoje vainiko ant Nežinomojo Kareivio kapo Ginklų Fondui suaukojo 150 litų.

LIETUVA IR TAUTŲ SĄJUNGA

Šveicarų lairaščio nuomonė

Laikraštis Tribune des Nations savo šių metų sausio 27 d. numeryje paskelbė Ch. Ferruso straipsnį "Lietuva ir Tautų Sąjunga".

Jame, tarp kitko, pažymima, kad , kaskart labiau pasireiškiančio Tautų Sąjungos silpnumo akivaizdoje, iškėlus pastaruoju metu klausimą, ar pripažinti Italijai Etiopiją, kai kurios Sąjungai priklausančios tautos leidusios suprasti, jog jos sutinkančios pripažinti naują italų imperiją. Tuo tarpu Liet. nusistatymas esąs visai kitoks. Tatai esą galima spręsti iš min. Lozoraičio kalbos, pasakytos tautininkų suvažiavime. Šiame suvažiavime ministeris Lozoraitis aiškiai pabrėžė Lietuvos nusistatymą Tautų Sąjungos atžvilgiu, o apie jos nusistatymą "Etiopijos nugalėjimo" reikalu galima esą spręsti iš tos pat kalbos posakio Vilniaus ginčo reikalu: "Lietuva niekados nepripažino ir ateity nepripažins smurto politikos".

Šie drąsūs ir įžvalgūs p. Lozoraičio žodžiai, — sako autorius, — nestebina, prisiminus, kad po karo savo nepriklausomybę lietuvių tauta įsigijusi su ginklu rankoje, drąsiai pasipriešindama ambicingoms tautoms, norėjusioms ją prisijungti, ir kad ši didvyriška energija privertusi jos galingesnius priešus sutikti su jos valia būti laisva.

Suprasdama tautų laisvės vertę, Lietuva atsidūrusi prieš dilemą sutikti su neteisėta jėga ar sustiprinti teisybę, pasirinkusi šį antrąjį dalyką.

Kilnios Lietuvos politikos prasmė esanti sustiprinti demokratiją tautų tarpe.

Kai dėl naujojo Lietuvos konstitucijos projekto autorius rašo, kad būsimoji Lietuvos politikos santvarka, tikriausiai, suteiksianti reikiamą dalį ir valstybės autoritetui, ir asmeninėms laisvėms. Atrodo, kad ji būsianti tik etapas prie būsimos integralios demokratijos, kuri per žemės reformą iš dalies esanti jau įvykdyta krašto ūkyje.

Baigdamas straipsnį autorius rašo, kad imperinės valstybės pamažu turėsiančios persitvarkyti, nes nesulaikysiančios evoliucijos pasaulio, kuris kasdien pradedas geriau suprasti individines laisves, kuriomis kuriantisi civilizacija.

Autorius dar priduria: "Lietuva, atrodo, tatai suprato. Tai yra didžiausias pagyrimas, kurį galima būtų padaryti jos išminčiai ir jausmų taurumui."

Prieš 15 metų išlaisvinto Klaipėdos krašto vaizdai. Priekulės lietuvaitės per tautines iškilmes raitos.

LIETUVIŠKAME MONTREALE

"Bendras frontas", kuris lietuvius ruošė pasiduoti Stalino verguvei, sugriuvo. Pirmiausia jis griuvo Montreale, kur vadinamieji sklokininkai nusikratė komunistinės propagandos svaiguliu ir ėmė savarankiškai politikoje galvoti. Po to griuvo frontas ir Toronte.

Vasario 3 d. keturių gimnazijos klasių nebaigę komunistinio Liaudies Balso redaktoriai pareiškia (frakcijos lūpomis), kad toliau su socialdemokratų kuopa ir SLA kuopa nedraugaus. Priežastis — socialdemokratai pradėjo kritiškai žiūrėti į komunistų politiką ir komunistam klaidas nurodinėti. "Demokratijos mylėtojai" komunistai, aišku, laisvo žodžio nemėgsta ir kitaip galvojančių darbo klasės žmonių nekenčia. Na, ir atsiskyrė. Lietuvių visuomenė šiuo skilimu tik pasidžiaugs, nes su partija, kuri trokšta laisvą Lietuvos respubliką vėl Maskvai pavesti, jokiam lietuviui nepridera bendrai veikti. Lietuviui laisvė tiek pat brangi, kiek rusui. Jis tiek pat gerai moka save valdyti, kiek rusas. Daugeliu atžvilgių, lietuviai ir net gabėsni negu rusai. Tai kam save gražiais žodžiais svaiginti ir vėl į rusų politinį bučį lįsti? Tikybos reikalais, ekonominiais klausimais, pasaulėžiūros klausimais lietuviai gali būti skirtingi, kiek nori, jie tik mokės kultūringai savo pusę ginti ir su kitaip manančiais sugyventi. **Bet Lietuvos valstybės laisvės ir nepriklausomybės reikalu nė vienas tikras lietuvis negali jokių nusileidimų ir kompromisų daryti!** Ta partija ir tie lietuviai, kurie Lietuvą norį vėl politinei rusų vadovybei atiduoti, yra lietuvių tautos priešai, jos darbo žmonių nedraugai, tai atsilikę nuo gadynės dvasios tvariniai, kuriuos smerkesnieji lietuviai net išgamomis vadina. Todėl Kanados lietuvių socialdemokratų atsiskyrimas nuo bendro fronto su komunistais yra sveikintinas žygis, nes socialdemokratai, nežiūrint jų ekonominių teorijų netinkamumo Lietuvai, vis dėlto niekad netroško Lietuvos atiduoti politinei rusų vadovybei. Jie ragino ir agitavo lietuvius save valdyti.

Vasar. 6 d. įvyko Vytauto klubo šėrininkų susirinkimas, kuris parodė, kad senoji klubiečių gvardija jau visai pabudo ir mato, ko komunistai klube siekia. Pakilo Vaitekūnas ir pradėjo agituoti skirti iš klubo iždo aukų, ar girdite kam? Ispanijos našlaičiams! **Ne Vilniaus lietuvių našlaičiams, ne Lietuvos našlaičiams bet Ispanijos!** Vaitekūnas, reiškia, spjovė į akis visiems šavo tautos našlaičiams, bet jam senieji klubo nariai atgal atspjovė — jo pasiūlymo nepriėmė ir jį patį išjuokė: sako, pasiimk kepurę ir pereik per susirinkusius, maž stalininkai tau ir sumes kiek pinigų. **Lietuvių pinigai, sako, turi eiti tiek lietuviams,** ne svetimtaučiams. Senieji nariai ir visi, kurie save susipratusiais lietuviais laiko, privalo kas valandą budėti, nes komunistų tikslas kluba savo tikslams išnaudoti. Komunistai klubo narius, tiesa, bando nėsančiais fašistais baidyti, kaip Lietuvoje 1905 metais žmonės baidydavo nėsančiais juodašimčiais. Mažiau susipratę gal ir pabijos, bet ne visi lietuviai juk vartoja savo galvas tik kad lapai į pilvą nebirėtų. Daugumą lietuvių galvoja labai blaiviai ir nėsančiais fašistais jų neišgąsdinsi. Jie juokiasi iš komunistų, kurie politiškai, tiesa, gana kvaili, o mandagumo visai nepramokę.

Vas. 20 d. Vytauto klubas rengė Vas. 16 d. minėjimą, pasikvietęs talkon visas Montrealo pašalpines draugijas. Į klubo ruoštus paminėjimus atsilankė gausus montrealiečių skaičius, tik praeityje sąmoningiems lietuviams, būdavo, skaudu matyti įsileidimą komunistinių nepraustaburnių, kurie Lietuvos respubliką žemindavo ir savo kalbomis bendydavo nuslėgti lietuvių pasiryžimą gyventi nepriklausomai nuo rusų. Komunistai atlįsdavo iš "Ispanijos Sūnų" (pirmiau vadinosi Lietuvos Sūnumis) draugijos. Klubas, visas pašalpines draugijas kviesdamas, negalėjo išvengti ir šios nepakvietęs, o šios nariai ne tiek susipratę kultūroje, kad tautos šventę minint, susilaikytų neįžeidinėję kitaip manančių lietuvių. Na, bet sakoma kantrybe galima ir akmenį išmokyti plaukti. Gal būt, kada nors ir "Ispanijos Sūnūs" susipras padoresnį atstovą į Vytauto klubo minėjimus atsiųsti.

Svečias

Atsakymas Molio Motiejui

Vienybė vasario 9 d. laidoje įdėjo korespondenciją "Laužkime ragus puikybei".

Tai negražus šmeižtas, ir parašyta asmens keršto sumetimais.

Nieko panašaus Aido chore nebuvo Minima korespondencijoj choristė yra viena iš geresniųjų dainininkių. Ir Molio Motiejus tai žino. Tai kam šmeižti be reikalo ir demoralizuoti chora? Ji nei manęs, nei kitų choristų nevilioja! Tai šmeižtas!

Aido chore yra įvairių pažiūrų žmonių. Ir ne mūsų reikalas lysti į jų politines ar šeimynines pareigas. Kokia čia naujiena, jei žmonės negalėdami gyventi išsiskiria? Juk tai nėra toks jau nusikaltimas.

Molio Motiejus žino, kad Aido chore ir daugiau yra išsiskyrusių žmonių. Bet šį kartą jis jų nekabino, nes rašė keršto sumetimais. Taip pat žino, kad kasdien visam pasauly žmonės skiriasi ir vėl tuokiasi. O gal nežino?

Aš prašyčiau Molio Motiejų geriau žiūrėti savo pareigų, bet nestovėti ir neskaičiuoti, kurie lankosi kiekvienoje pamokoje arba kurie, neturėdami laiko, kokia pamoką apleidžia. Tai ne jo reikalas.

Aido choro mokytojas
J. Skyris

Potvynis, kuris Amerikai vėl kaštavo milijonus dolerių.

Kiek paskerdžiama gyvulių Klaipėdos skerdyklose

KLAIPĖDA. — Surinktais duomenimis pereitais metais Klaipėdos miesto ir krašto skerdyklose buvo paskersta iš viso 137,802 gyvuliai. Paskerstųjų skaičiuje 103,126 št. kiaulių, 4,897 št. avių, 9,686 št. galvijų senesnių kaip 2 metų, 2,133 št. jaunų galvijų (virš 6 mn.) ir 17,960 št. veršiukų (iki 6 mėn.).

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

Laikrodžio dūžiai sukarpė dieną. Sukarpė kaip žirklės audimą be naudos. Ir nepasiuvo siela nei vieno amžino rūbo žmonijos devėjimui... Ir kodėl taip nyksta valandos, ir kodėl taip bėga dienos, mėnesiai, metai?! Ir vėl šypsosi saulė, sukdamasi į naują pavasarį, o siela didžių darbų nepadarius kankinasi pragarinėj kančioj! Užgesus užtroškus, nepajėgia pakilti į skaidrius naudingo darbo ir gyvenimo pavasarius. O, su trūkit retežiai, nusmukit dvasiniai varžtai, įleiskit saulę į tamsią sielos naktį džiaugsmui ir gyvenimui! Gal žūtų niurūs, baugūs patamsiai, ir už gytų nematomi sopuliai. Kam vaišinti pasaulį tragingais mostais, o šviesių prošvaisčių atskledimuose nerasti savęs?.. Nežinau...

Bet įsisiurbiau į plunksną, kaip juodas rašalas, ir radus kančią užguituose urvuose, bandau išvilkti prieš sąžinių už voštas akis... Nors ūžia aplinkui audros, krypsta pagieža tūkstančiai akių prieš tiesą, prieš skriaudą, melą ir išnaudojimą!

Prie paskutinės bedugnės dvasinio kranto, yra prieštaraujančių lūpų, kad šiandien pasauly lygybė! Dieve mano, lygybė... Kur šiandien lygybė?! Štai, atsiveria šimtai užkampių, kur nėra duonos plutelės!.. Kur nėra skarmalo kūnui apdengti, nėra net šuniš kos lindynės, nėra šilumos, nėra šviesos žiburėlio... O tai ir lygybė. Kodėl tos "lygiosios" ponios, kurios sako, kad šian dien lygybė, nepasikelia suknių ir nepabraido skurdžių lušnomis?! Atsivertų tada akys, kad realios kančios raitosi aplink mus. Nereik toli eiti, aplink mus... Milijonai be lygybių. O kiek be sąžinių, be pasigailėjimo, be tiesos, be artimo meilės!

Turtingose rezidencijose gal ir lygybė? Tas neginčijama. Vienų pūpso kišeniai — ir kitų. Vienų šnara šilkai — ir kitų. Vienų žiba auskarai, blyksi deimantų žiedai, kabo žemčiūgai — ir kitų. Vienų skęsta kojos karpetose, supasi kūnai minkštuose balduose — ir kitų. Ten lygybė, ten lenktyniavimas grožiu ir prabanga. Bet skurdžių pasaulis ar lygus tiems?

Turtingosios rezidencijos net išskirtuose miestų kvartaluose, kur pabėgta nuo biednuomenės kaip nuo užkrečiamo maro! Ten retėžėliais panarinti tripinėja šuneliai iššukuoti, išpopulnėti pnių džiaugsmui,, prablaivėjimui. Tet kūdikis retas svečias, o tik sodeliais ir gėlynų takais pabėgineti. Ar ne gėda ponams kalbėti apie lygybę vargšo su ponu. Sako šie laikai ypatingai Amerika lygių žmonių šalis. O, broleli, atsigrįšk į skurdžių bedarbių kvartalą! Nevienoj lūšnoj nukarpyta elektrų vielos, uždaryti gesai, nėra kuro, šaltis badas. Štai, netoli vienoj gatvėj šiurpas, tragiškas vaizdas. Susigrūdus šeima iš dešimt asmenų vienam kambarely. Be lovų, be baldų. Kūdikiai klykia basi, alkani. Motina guli mirties agonijoj ant grindų kampe vyro švarku užmesta, o trijų metų vaikelis amžiams akeles užvėres, tūno skarmaluose sustyręs. Vyras kaip pamišęs, sukinėjasi klykiančioj lušnoj. Mano bičiulis pakviečia graborių. Sulygsta už porą dolerių grabelį beveik kartoninį kad tik būtų galima paslėpti lavonėlį. Ir kada pakelia iškankintą būtybę iš vadinamos vygelės, pasipila krūvos kirminų iš vočių apsemto kūnelio. Tad ar vargšo kūdikis lygus ponios šuniui?!

Tokiose tragijose vyrai bedarbiai pameta namus, šeimas. Nutvėrę pašalpos centą, neša į saliūnus "skandinti" vargą. Nevienas virsta vagimi, plėšiku, kerštininku. Šiandien prieš teisėjo stalą Jūs dažnai pamatysit dešinėj žmoną su puiku vaikų, o kairėj — "nusikeltėlį" vyra. Dėl ko? Dėl nedatekliaus. Vyrą teismas bando kaltinti už ištižimą, girtybę, žmonos apleidimą, išsižalėjimą vaikų. Moteris aiškina realų gyvenimą be grožių, be padailinimų, be išsisukinėjimų:

— O, jis ir vagia ponas teisėjau, bet prašau dovanoti, prašau atsižvelgti... Jau keli metai negauna darbo, nėra duonos, iš pašalpso neišsimaitinam... Paleiskite, išteisinkite, tik dėl vaikų...

Teisėjų plaktukai nuolatos taukši. "Kaip tai vogti?! Ir dar motinai kalbėti prie vaikų apie tėvo sugedusią moralę?! Tai nežmoniška!" Bet gyvenimas gula metais, vargų metais...

Iš taip išauklėtų šeimų išsivysto baisūs vaisiai. Susikimšę broliai su seserimis apkrauna tėvus nelauktomis bėdomis! Pažįstu vieną motiną, kurią apkrovė jos dukterys vaikais ir išsidangino. Vargšė senutė su nekaltais kūdikiais eina žemės kryžiaus kelius, o dukterys tik taksiais atvažiuoja į metus laiko, bijodamos batą įkelti į purvą, ir pažvelgti į savo vaikų alkį.

Aš imu ne tik lietuvių šeimas. Ne tik lietuvių gyvenimą, bet bendrą žmonijos vargą. Kur iš tikrųjų nėra ir negali būti lygybės ligi atbus žmogaus sugadinta sąžinė. Lietuvių gal ir nėra perdidelių turtuolių, o ir iš pasiturinčiųjų yra gana kilnių lietuviškų širdžių. Nevienas jaunuolis, vargšo vaikas, leidžiamas į mokslą geraširdžio turčiaus. Numetama benamiams ir vienas, kitas kasnis, bet apie lygybę nėr ko nė svajoti. Tai padailinimo ir apgaulės žodis mulkiui prisivilioti.

Du tūkstančiai metų skęsta, kaip Kristus iškėlė gražiausią mokslo dorybę — artimo meilę. Čia ir suprantama visiška lygybė bet duksas pavergė žmonišką silpnybę, iš kurios pats žmogus neišsikapsto. Tad, be reikalo turčius šiandien siūlo vargšui lygybę.

ŠIANDIENINĖS AUKOS

Šiltoj gūštoj tūno ponia Levanda. Apkrauta pagalvėmis ir šilko ripuose nuskendus. Laižo jos rankas pilkavilnis buldogas, žiburiuodamas gyvulėlio akimis į savo karalienę. Skambutis... Tarnas, sustiręs baltoj apikaklėj, atstyrina prie puošnios lovos.

— Jūsų mylista, elgeta, sušalęs, ištiesė ranką prie skambučio.

— O, fi, fi.. Greičiau maišyk įsakytus skysčius, ir nušveisk visas sklandas ir duris!

— Bet, šis nori aukos, o gal ir sušilti...

— Asile, eik! Duok jam šluotą ir pasiusk į peklą!

— O, ne ponute, labai atsiprašau... Aš suklydau.. Skambina tas ponas, kurio širdies krepšys niekad nesotus tamstos bučkiais pavogtais nuo vyro.

— Brangus Tadeli, pakviesk jį į mano buduarą, ir atnešk geriausio vyno.

Marija Aukštaitė

Skaitykit Vienybę

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visokt Užkandžiai

MONTREALO LIETUVIŲ ŽINIOS

"KOPŪSTĖLIAI IŠRŪGO, IŠPUTOJO"

Džiaugiasi grakšti storakulšė kūma Agnietė. Visą rudenėlį ji lakstė, bėgiojo "bačkos", kad galėtų sutalpinti bent tris kapas kopūstų. Čia tų burdingierių užplūdo, visą namą užjojo. "Kad taip kopūstėlių prisiraugus, kiaulės koja įmetei, samčiu apsukai, o tai jau ir išlapnos tie, kurie savo žmonų nesuspėjo, nepasiskubino.

Apėjo Agnietė visas žydelių silkinyčias, išritinėjo žvynuotasias, storais pirsteliais išgra baliojo likusius sūrymuose silkegalvius, išššluostė užriesta plunksna "kepeliušo" papuošimu visus vortinklius rūsiuose, bet vis tik rado "bačkelę", į kurią sutilps bent pusė svajoto raugalėlio.

Vakare, kai sutemo, ji pasikinkė Petrą į važį, pati nuvirto ant druskinių maišų, ir pasileido į St. Dominiko gatvę. Čia storas Ickus, šluostinėdamas ilga barzda silkėta statinę, vos įrito į roges, kurias, stenėdamas, Petras parvilko į Agnietės namus.

Agnietė norėdama sutaupyti laiką, apibėga pas kūmas, ir užprašo į kopūstraugių vakarą. Taip ir suplaukė ketvirtadienio "aštuntą" pustuzinis raudonskruosčių apskritų moterėlių. Visos linksmos kvatojasi, kikena, kaip rėčius kopūstų galvas bevoliodamos. O tų nenaudėlių, dėl kurių čia ruošiamas penas — išbildėta su jaunesnėmis.

—O, kad juos gaļas! — su zurza Agnietė. — lyg tyčia visi išsivėlė. Man nė į galvą neparėjo, kad nėra kopūstams grūstuvo! — Ji apsiblausia, kaip susirūpinus muselė, ir išgręžus storiausią kačėną, kram to net smakras brazda.

— Žinai kūma, — švokščia Adomienė. — Aš pamenu mano bobutė pasakodavo, kad kojomis grūsti kopūstai geriausiai rūgsta. Sako ir rūkštelė nesvietiškai priėmna.

— Taigi, taigi. — pritaria Ralienė. — Sako, kad lenkų kariuomenėj ir duoną minko su kojomis. Ir tai priklauso nuo žmogaus. Jeigu storesnis sutvėrimas minko, tai ir rūgštelė skanesnė.

— Kaip tai gali būti? — prieštarauja Juozienė. — Šiais laikais ir taip prastai galvojate. Ką bobutės minkė ar maišė — reikia šiandien užmiršti. Gink Dieve kas pamatytų įsiklampojusią moterį kopūstuose, tai lik sveikas, visi laikraščiai pradėtų skambinti.

— Tai moderniškoji atsirado, — sušniurus užkerta Švankienė. — Gi bile sugrūsta. Kad ir aš galėčiau paminkyt. Matai, sveriu arti trijų šimtų svarų, ir daktaras sakė, kad turiu gerai mankštytis, paprakaituoti, nes kitaip reiks važiuoti į kalną.

Juozienė ir šiaip, ir taip žiūri į išraudusią Švankienę, ir negali suprasti, ar Švankienės blaivi galva. Tuo tarpu Agnietė, apsižvalgius visus kampus, švapa:

— Na, šį kartą pabandysim užraugti kopūstėlius savotiškai. Tik nužvelkim, kuri iš mūsų storiausia.

— Ką čia nužvelgti. Kartais moteris atrodo kaip statinė, o ją tik pamieruok, tai nė su gyslablauzde nesusilygins, — tarška laiboji Žiogienė.

— Ot, ot, jau turbūt kinkos dreba kūmute, kad negausi ko pūstuose pasispardyti.

— Ganate. Tik duokite cvantimetrą, pamatysite kaip Žiogienė visas pralenks. — pasiūlo Cibulienė.

— Kam cvantimetrų? Imk Rože siūlą ir pamieruok visas. — Tuoj išsirikiuoja penkios minkytojos išskyrus Juoziene. Rožė sumazgo penkis mazgus skritingesnius. Ir vis dėlto Švankienė laimi pirmenybę. Agnietė rausta. Ji nelabai patenkinta, kad Švankienė tripinės jos kopūstuose. Ji net kažkokia šiandien keistesnė, sušilus, iškaitus, bet kas tiesa, tai tiesa. Jos blauzdos turi būt sunkios, kaip šlėgos. Tuoj užkaičiama katilas vandens, ir Švankienė pusvalandį kubiletaškosi. Agnietė jai negaili alučio. Girdo Švankienę, kad tik būtų sunkesnė. Švankienė kaskart vis labiau rausta kaip nokstanti tomeitė, o širdis vis plazda, kad tik greičiau pradėjus keistą sportą.

Adomienės, Cibulienės, Žiogienės peiliai paleisti į darbą. Jos piausto kopūstus, net stalas bilda. Juozienė laukia keistos scenos, ir viena sau širdy juokiasi.

Agnietė susikaupus. "Gink Dieve, nesumins kaip reikia, o jeigu atsitiktų dar koks pripotkas, tai taip imk ir versk visą bačkelę". Bet ji nušluosto Švankienės išraudusį kūną, ir įvolina į kopūstų pripjaustytą statinę.

— Mink kūmute, mink širdele, — uždainuoja visu choru kopūstų raugėjos, o Švankienė sunkias kūlšis kiloja ir mąsto: "Kažin, ar čia indijoniškas šokis, ar fakstrotas?" Jos galva kūliais verčiasi, prakaitas pila, o kojos taktą vis retina, ilsta, ir Švankienė sudrimba. Agnietė nusigąsta, perpila Švankienę šaltu vandeniu, ir ta atsipeikėjus rėplioja iš bačkos.

— Ar pašėlai, švankiene! — surinka Cibulienė. — Dar kojelę, dar žingsnelį, matai jau vėluma, tuoj ir burdingieriai susirinks. Žiūrėk, Agnietė beveik iš proto kraustosi.

— Galą gaukit su savo kopūstais! Negi aš gyvastį padėsiu?! Yra jaunesnių... —Švankienė užsitraukia kojines ir išbilda. Vos durys užsičiaupia, tuoj strikt į bačką laiboji Žiogienė. Ji susiima sijoną, ir strik si kaip kielė po kopūstų pjūvenas. Agnietė iš džiaugsmo rankomis ploja ir vaišina visas munšainėliu. Vėliau jos visos maunasi kojines ir striksi statinėj pasikeisdamos.

Išaušo ir kelių metų aušrėtekiai, o Montreale vis dar čiauškiama, kaip Švankienė pa bėgo iš raugėjų grupės, o Agnietė ir šiandien gėrisi skania tų metų kopūstų rūgštele.

Marija Aukštaitė

Poeto Tysliavos poezijos vakaras

Vasario mėn. 26 d. čia yra ruošiamas poetui Tysliavai gar bės vakaras. Programoje: eilėraščiai, dainos, duetai, kalbos ir vaišės. Išrinktoji komisi ja rūpinasi stalų praturtinimu ir programos įvairumu. Sve čiai kviečiami tik rinktiniai, kurie įvertina meną, poeziją ir dailę. Tad, ligi pasimatymo garbingas poete. Vilniaus vadavimo rūpesčiais mes bendrai pasidalinsim. Ir 20-ties me tų Lietuvos nepriklausomybės minėjime ir Jūsų poezijų vainike — iškelsim pilną džiaugsmo taurę! Ligi pasimatymo!

Rengimo Komitetas

Raudonųjų susirūpinimas

Bolševikai galvas suka, ar atvažiuos į Montrealą Vienybės redaktorius Tysliava. Brolyčiai, būkit ramūs. Atvažiuos. Galite galasti liežuvius indijoniškoms bliovynėms. Gerbiamasis svečias kalbės VVS parengime, Lietuvos nepriklauso mybės 20-ties metų minėjime. Tik patarčiau VVS valdybai, ar šventės rengimo komitetui, kad "pirmesnius" suolus užleistų bolševikams, nes jie "pažangūs" ir dar nei vienų kalbų neaplenkė be savo asiliškų blevizgojimų, tad ir čia jie bus "pirmesni" su savo triskatikiais, nereikia nė abejoti. Na, lauksime vasario 27 d.. Gal jau ir bolševikai virto žmoniškesniais ir išmoko kultūringiau užsilaikyti.

Mataušas

NEDAVIRUSIŲ BOLŠEVIKIŠKŲ VĖŽIŲ "LEMENTACIJA"

Bedarbis Jonas užmoklino į "Palangos" restauraną. Nes Palangos vedėjas geraširdis žmogus. Užėjus bedarbiui, paklausia: "Kaip krutat?" Ir tuoj atplėšia cigarečių pokelį. Pirmą cigaretę pats užsirūko, o visą pokelį atiduoda bedarbiui. Nežinia kodėl jis taip daro? Gal — kad bedarbis pats rūkytų — kitam neparduotų.

Atsisėdus sušilt ir parūkyt, bedarbis Jonas klausosi, ką kalba kiti bedarbiai ir dirbantieji. Vienas aukštas, šviesus vyras, jį kiti vadina Smetona, ar dėl jo kvailos kalbos jį pra vardžiuoja, ar iš tikrųjų jis taip vadinasi? Nežinia. Jis sako:

— Klausykit, draugai, aš Tamstas vadinu draugais, nes ir Stalinas taip vadina. Nors išpultų vadinti "tovariščiais". Tik klausykit. Ateinančioj subatoj, vakare, fašistai pobažnytinėj salėj šaukia visų buvusių savanorių ir šiaip tarnavusių kariuomenėj masinį mitingą. Todėl, būtinai reikia ten visiems susipratusiems lietuviams stalinistams būti, ir užprotestuot perkūniškai! Kad Lietuvos fašistas n e k i š t ų snukio į mūsų siunčiamus laiškus Lietuvon, ir kad nereikalautų iš mūsų po du doleriu už prabuvimą užsieny kiekvienų metų. Reikalaut, kad paleistų visus politinius kalinius, kad būtų žodžio ir susirinkimų laisvė!

Išraudęs nedakepėlis gal būtų dar daug ką vepeliojęs, bet virėjas Mikalauskas sustabdė Smetoną. Sako, "čia Palanga", o ne "Frontenako" salė. Čia šiandien silkės, žuvys, o ne politika. Prašau visiems tyliai valgyt, ir "Pepsikolo" užsigert. Taip Smetona ir išėjo nebaigęs savo pasakojimo. Vienas bedar bis sako: "bepigu Smetonai, jis 'Stilvarke' gerai uždirba, tai jis čia ateina tik politiką varyt. O pietaut jis eina į saliūną, prie čerkelės 'White Whiskey' ir 'Molsono' bonkos".

Priešais sėdėjęs žmogus užfundijo ir bedarbiui Jonui valgyt. Prie valgio kalbos ėjo, kaip tvėrėsi Lietuvos kariuome nė ir kodėl dabar Tėvynės gynėjams reikia skursti net šalto joj Kanadoj? Pavalgę, sušilę, nuėjom į lietuvių bolševikų salę Frontenako gatvėj. Ten randam kelis bolševikus, ir staršą sekretarovičių K. K. Jis sėdi supamoj kėdėj, o ant kitos tuščios kėdės užsikėlęs kojas. T u r b ū t kad bedarbis, prakaitu smirdąs, priešai neatsisėstų, ir neužnuodytų sekretorovičiui oro. Priešais jį kabo ant sienos didelis paveikslas. Tai Alksnio, kuris pirmutinis lietuvis žuvo Ispanijoj kovoj prieš fašistus. Vienas sako: "Dailus vyras, bet durnas, kaip asilas. Koks biesas čiortų nunešė į Ispaniją?! Juk vot čia vietoj būt reikalingas — atėjus laikui buržujams galabint".

Kitas vėl skundžiasi sekretorovičiui, kad jį Aukštaitė per Vienybę melagingai aprašius. Nes jis buvęs velykinės spaviednės, o ji rašius, kad adventinės. Todėl, kaip draugas, už algą dirbi, tai turi užprotestuot. Bet K. K. sako: "Tai vot, matai, draugas esi durnas, ir dar nori protestuot. Vis tik spaviedojaisi. Kad ne velykinėj, tai adventinėj. Jokios domės nereikia kreipti į fašistų Vienybę! Nes ten tik Smetonos litais apmokami jų draugijos iš matos rašo. Tokia rupūžė Aukštaitė riebiai apmokama, ir ten kiti tik svolačiai rašo. Bet jau netoli tie laikai, kai visi čyps kaip gyvatės! Nes mūsų ateitis artima. Juda visas svietas. Vokietijoj, Italijoj ir visur bruzda žmonės. O tai vis po bolševikų vadovybe. To dėl nėr ką paisyt, ką dreniai, svolačiai rašo.

Vienas iš jų sako, "ar ne geriau pasiūlyt apmokėt Aukštaitei. Ką ten toks Smetona gali prieš Staliną! Nes Smetona, tai smetona, tik sviestu ir kiauliena turgavoja. Šiam tavorui reik daug darbo. O draugas Stalinas savo žemėj turi alieju, Mussoliniui, Hitleriui duoda. Jei ne Stalino aliejus, tai ir Alksnio paveikslo čia nebūtų. Todėl Stalinas galėtų geriau ir apmokėti.

Sekretoravičius sako: "Neverta ginčytis. Geriau imkit šviežias skaityt. Nes postmenas įmetė "Kachlackų Hudokų", anglišką Workerį ir lietuvišką Laisvę. Nevisiems teko popierų, ir su tais išėjo lauk ir sekretorovičius. Dabar kiti sako, bepigu jam ant dviejų kedžių sėdėti, kad bedarbiai prakaitu smirdantieji neprisiartintų. Jis jau neviską ir dirba. Tik kalba ir algą gauna iš mūsų, kurie suaukojam. Kitas sako, kad sekretorovičius gerus straipsnius parašo į Liau dies Balsą. Bet kiti vėl užkerta: "Ei, kad tų galviji ir nežinai! kad ten Matulaičiukė ir kitų nepamenu kokie rašo, o sekretorovičius tik diktuoja. Ir toms tik ateity žada atlyginti. Taip besiginčijant ir pasibaigė tos dienos įspūdžiai, o mes visi išsiskirstėm su ūpu ir energija.

J. G—cius

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAU ČIA

Taip ilgai ruoštasi, taip ilgai laukta, ir pagaliau ateina valanda, kada lietuvis su lietuviu susitiks ir pasidalins bendrais Tėvynės vargeliais ir džiaugsmais. Kaip girdis, viso Montrealo lietuviai ruošiasi ateiti į VVS parengimą, kurį ši kilnių takų draugija rengia. Montrealiečiai susidomėję viena, kad kalbės garsus kalbėtojas, antra — tai nepaprasto veikalo pastatymas. Jau tik iš antraštės dauguma spėja, kad bus įdomu. Nes Montreale tragedijų pastatymas — tai retenybė. O čia ir yra statoma 6 veiksmų tragedija "Tėvynės Išdavikas", kuris ruošiamas geriausių meno jėgų.

Kas praleistų šią progą — tas labai gailėtųsi. Nes panašių veikalų paruošimas ima daug laiko, atsidėjimo. Taip pat scenos rūbų ir dekoracijų įvairumas primins savuosius brolius, sesutes užjūry, ir parodys lenkapalaikių smurtą, gobšumą, dvasinį susmukimą ir kerštą. Tad, visi montrealiečiai be politinių įsitikinimų bent kartą pasiduome viens kitam ranką, ir Nepriklausomybės minėjime būkime broliais su širdingais linkėjimais!

Adomas Venckulis

Istoriškos programos

Kas ateis į VVS 20-ties metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, tas galės įsigyti puikiai atspausdintą programos knygutę. Čia nas visų žymesnių biznierių lietuvių ir svetimtaučių skelbiamus biznius, taip pat bus visa vakaro programa, veikėjų ir vadų vardai, ir veikalo "Tėvynės išdaviko" 6-šių veiksmų ištraukos. Tai bus lyg ir atmintis iš išsineštų įspūdžių, ir 20 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo atgarsiai. Būtų gera, kad minėtą programą VVS padalintų svečiams visai nemokamai. To tikimasi, nes ši draugija, matyt, nesigraibsto perdaug centų, o daugiau žiūri, kad išlaikius lietuvį jo pilnam lietuviškume ir pagelbėjus vargstantiems vilniečiams.

Ir šio vakaro pelnas, kaip girdėt, bus paaukotas Vilniaus reikalams. Tai gražus darbas, gražus tikslas, ir vertas paramos. Į šią draugiją vis daugiau žmonių rašosi. Šiomis dienomis tik pas vieną valdybos narį užsirašė 8 žmonės. Linkiu šiai draugijai daug pasisekimo. Tik ne ilgų metų — nes Vilnius turi nevergauti.

Buvęs Vilnietis

PAŽINKIME KANADĄ

Saskatchewano sausra

Pietinėje Saskatchewano pro vincijos dalyje jau septintas metas sausra. Kviečiams lietaus, sakoma, neperdaugiausia reikia: dešimt colių per metus, sakoma, išaugina puikų derlių. Bet kur Shaunavon'e 1927 metais iškrito 15 colių, per sekančius keturis teiškrito tik po šešis. Reginos miesto apylinkėje iki praėjusio birželio pabaigos tebuvę iškritę trys coliai.

Vyriausybė į pietų Saskatchewaną pernai nusiuntė vagonus maisto. Visuomenė taip pat aukomis prisidėjo. Septyneri metai, regis galėtų ir kantriausią nugalėti. Tačiau Saskatchewano ūkininkai ne visi nuliūdę. Daugelis, tiesa, pametė viską ir išėjo. kitus skolininkai iškraustė, Daug jaunimo išvažinėjo į Ontario ir Britų Kolumbijos provincijas. Ta čiau senesni ūkininkai žino, kad šitokia sausra nėra normali. Lietus turės grįžti. Ir pietinė Saskatchewano dalis, kuri 1922 — 1828 metais išaugino kviečių 800 milijonų dolerių vertei, galės vėl milijonus savo ūkininkams duoti. 1932 metais čia išaugo 20 milijonų bušelių kviečių, bet ūkininkams maža naudos buvo, nes tegavo po 35 centus bušeliui. Tokia kaina ir geriausias ūkininkas galo su galu suvestii negalėtų.

V.

Skelbkitės Vienybėje

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI – MŪRININKAI
DAŽYTOJAI – TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

VIENYBĖ

ESTIJOS 20 METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Vietos estų kolonija labai iškilmingai pamini Estijos nepriklausomybės paskelbimo 20-ją sukaktį. Estijos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. vasario 24 d. Paminėjimai užtruks kelias dienas.

Vasario 24 d.: 2:30-2:45 val. pp. iš radio stoties WEAF National Broadcasting Co. sistema transliuos muzikalę programą ir Estijos gen. konsulo New Yorke dr. Karl Kuusik'o kalbą; 6:15-6:45 val. vakare iš miesto radio stoties WNYC bus transliuojamas specialis Estijos Konstantin Paets pranešimas ir muzikalė programa; 8:15 val. vakare Columbia Universiteto Rytų Europos Kalbų Skyrius rengia vakarą Casa Italiana salėje, Amsterdam Ave. ir 177 gatvių kampe, kame kalbės estų gen. konsulas dr. Kuusik, N. Y. Times redaktorius dr. John H. Finley, Estų-Amerikos Prekybos Rūmų pirm. Ben Howe, prof. Charles H. McKee, pirmininkaujant prof. Clarence A. Manning'ui.

Vasario 25 d.: 8:15 val. vak. koncertas estų ev.-liuteronų bažnyčioje, E. 119 St. prie 3 Ave., New Yorke.

Vasario 26 d.: Estų salėje 310 Lenox Ave., bus koncertas, balius ir vakarienė. Kalbės dr. Kuusik, Estų Švietimo Draugijos pirm. Augustus Pierce, plokštelė su Estijos prezidento kalba ir kaimyninių tautų atstovai. Dalyvaus, kaipo garbės svečiai, A. L. L. Dariaus-Girėno posto atstovai. Koncerte dalyvaus choras, čelistas Vladimir Padva ir pavieniai dainininkai.

Vasario 27 d.: 4 val. pp. koncertas baptistų bažnyčioje, 162 Second Ave., New Yorke.

Vasario 22 d. vakare jau buvo Estų Švietimo Draugijos bankietas.

SVARBIOS PRAKALBOS

Ryt vakare, tai yra vasario 25 d. kaip 7:30 val. vakare Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo name bus Amerikos Darbo Partijos Lietuvių Skyriaus prakalbos. Kalbės L. Hallanderis, Ch. Vilniškis ir A. Bimba. Visi kviečiami atsilankyti į tas prakalbas, nes jose išgirsite apie A. D. P. ir abelnai apie šių dienų darbininkų padėtį. Įžanga nemokama. Jokių rinkliavų nebus.

Kviečia Rengimo Komisija

VIENYBĖS METINIS BANKIETAS

Vėliau bus pranešta kada ir kur įvyks

Minėjo 15 metų vedybinio gyvenimą

Vasario 13 d. buvo surengta šauni puota Barkauskų salėje, 489 Seneca Ave. G. J. Katiliams jų 15 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Dalyvavo daug vietinių draugų, kaimynų ir net keletas šeimų iš N. J. valstybės.

G. J. Katiliai dėkingi rengėjams Gaigalams, Brunzams, Jonušoniams, Skublinskams, Rageliams, Barkauskams ir visiems dalyvavusiems; už gražius sveikinimus ir linkėjimus. Taip pat dėkingi už tą gražią dovaną, kuri visados primins jūsų visų išreikštą mums draugiškumą.

Aciū visiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie šios puotos, taip pat už telegramą ir radio sveikinimus.

Grasilda ir Jonas Katiliai

MIRĖ

Antoinetta Gillis, 52 metų amžiaus, gyveno 108 Ryerson St., Brooklyn, N. Y. Mirė vasario 21 d. Kings County ligoninėje. Laidotuvės bus vasario 25 d. iš šv. Jurgio bažnyčios į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

Domininkas Kazakevičius, 43 metų amžiaus, gyveno 25 Little St. Mirė vasario 22 d. savo namuose. Laidotuvės įvyks šeštadienį vasario 26 d. iš šv. Jurgio bažnyčios į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

Laidotuvėmis rūpinasi laidotuvininkas J. Garšva.

SUSIŽEIDĖ

Newark, N. J. — Šv. Jurgio Draugijos salės manadžeris Pranas Makreckas nupuolė dirbdamas salėje ir įlaužė kojos kaulą. Dabar jau sveiksta ir netrukus galės pradėti eiti savo pareigas. **A. S. T.**

51-mas Metinis **BALIUS** 51-mas Metinis

RENGIA ŠV. JURGIO DRAUGYSTĖ

ĮVYKS ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 26 D., 1938 M.

Bus Garsiojoje Svetainėje

GRAND PARADISE BALLROOM

318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PROF. RETIKEVIČIAUS ORKESTRA

Grieš Lietuviškus Kavalkus Šokiams

PROF. KAIZOS ORKESTRA

Grieš Amerikoniškus Kavalkus Šokiams

Prasidės 6:30 val vak. Įžanga — — 40c.

EELAGU EESTI!

Istorijai nėra žinoma kada estai apsigyveno dabartinės savo valstybės ribose, betgi yra žinoma, kad nuo pat mūsų krikščioniškosios eros laikų jie ten gyveno. Atskiros estų giminės gyveno laisvos ir nepriklausomos, nors juos užpuldinėjo kaimynai iš pietų, rytų ir vakarų. Jie santykiavo daugiausia su vakarais, su skandinavų tautomis. Rusų kultūrinė įtaka veik nepaliko žymių, tuo tarpu kai vakarų kultūra seniai įsigalėjo, ir gotiškas pastatų stilius yra ryškus.

Kraštas buvo pasidalinęs į kelias provincijas, kurias valdė rinktiniai kunigaikščiai, kurie vadovavo atskirų giminių karinėms pajėgoms. 13-jo amžiaus pradžioje visos giminės atsidūrė vieno kunigaikščio valdžioje, bet neilgam, nes kraštą nuolat ėmė puldinėti danai ir vokiečių kardininkai. Tiktai po ilgų ir kruvinų kovų krašte įsigalėjo danai. 1345 m. danai pardavė savo teises vokiečių ordinui. Ordinui pakrikus, 1561 m. žiemių Estija ir 1625 m. pietų Estija atiteko švedams. Trumpą laika kai kurias krašto dalis valdė Lietuvos-Lenkijos Respublika. 1710 metais Estiją užėmė Rusija.

Sutrupėjus carų rėžimui, Tallinne 1917 m. liepos 14 d. susirinko estų suvažiavimas ir išrinko Tautos Tarybą, kuri 1918 m. vasario 24 d., nepaisydama bolševikų opozicijos, paskelbė atstatanti nepriklausomą demokratinę Estijos Respubliką ir sukūrė laikinąją vyriausybę. Vokiečiams okupavus kraštą, laikinoji vyriausybė buvo nustojusi veikti. Vokiečiai darė pastangas sukurti Didžiąją Kungaikštiją Prūsų karūnos globoje. Karo Paliaubų dienoje, 1918 m. lapkr. 11 d., estų vyriausybė vėl atgijo. Šį kartą gresė rusų Raudonosios Armijos pavojus, nes bolševikai tepripažino tautų apsisprendimą tiktai vadinamojo "proletariato diktatūros" globoje. Ant greitųjų sudaryta tautinė kariuomenė. Talkon atėjo suomių savanoriai ir anglų karo laivyno ekskadra. Estų kariuomenei, po kruvinų žiaurių kautynių, pavyko įsigaleti savo krašto sienose. 1920 m. vasario 2 d. Tartu mieste pasirašyta taikos sutartis, pagal kurią Rusija atsisakė visų pretenzijų į kraštą.

Taipo, veik po 700 metų svetimos priespaudos, Estija atgavo nepriklausomybę. Tautinė vyriausybė energingai griebėsi krašto atstatymo darbo, kuris gražiai pavyko. Ypatingo dėmesio kreipta griežtai ekonomijai ir kultūrinei pažangai. Žinoma, kaip ir visose naujose valstybėse, trūko administratyvinio patyrimo. Neapsiėjo ir be vidaus sukrėtimų dėl pokarinių ideologijų susikirtimo. Vistik, estams, kaip ir lietuviams, pavyko vidaus santykius patenkinamai sutvarkyti, pusiau-diktatorinio rėžimo formoje, su plačiomis demokratybės formomis.

Pagal 1934 m. gyventojų surašymą, Estijoje gyvena 1,126,410 gyventojai. Jie apgyvena 47,558.7 kv. km. plotą su 818 salų ir 1,512 ežerų. Estai sudaro 88.2%, rusai 8.2%, vokiečiai 1.5%, kitataučiai 2.1%. Rusai gyvena daugiausiai pasienio kaimuose, o vokiečiai miestuose. Salose ir pajūry gyvena daug švedų. Estija turi daug pajūrio ir kitokių vasarviečių, gražių senovės pastatų (pilių, rūmų, tvirtovių, bažnyčių) ir turistams įdomybių.

Nuo pat nepriklausomojo gyvenimo pradžios estų civilinė ir karinė vyriausybė palaikė gražius kaimyninius santykius su Lietuva. Daugelis lietuvių kovojo estų kariuomenės ir laivyno daliniuose. Abiejose kraštuose veikia estų-lietuvių draugijos. New Yorke estai skaitlingai dalyvauja Baltijos-Amerikos Draugijos veikloje nuo 1934 m., išvien su lietuviais ir latviais. Daugelis estų New Yorke netgi perša Baltijos valstybių uniją, panašiai į Jungtines Amerikos Valstybes. Lietuvių ir estų karo veteranai ypatingai artimai bendradarbiauja ir per kelis metus geg. 30 d. paraduose sudaro jungtinį dalinį.

Palinkėkime draugingai estų tautai jų šventės proga gražiausios laimės per amžius ir kad mūsų savitarpio santykiai amžinai būtų artimi. Eelagu Eesti!

Adv. K. R. Jurgėla

PARDUODU įvairios rūšies veislines KANARES, pateles ir patinus nuo $1.00 ir aukščiau. K. GAGAS, 9 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.

PIRKITE BONNOX DĖL SILPNOS PŪSLĖS

Palengvina per 5 dienas arba nieko nekainuoja

Tūkstančiai kenčia nuo silpnos pūslės kuri suerzina inkstus, sudaro nemalonų, niežtintį, deginantį, šlapumą, užpakalio ir kojų skausmus, nervingumą, dažną pajaudimą naktimis. Visa tai galima išvengti jeigu tik **išvalysite** nuodingus kepenų rūgščius. Nelaukite nei vienos dienos. Atsiųskite šį skelbimą ar asmeniškai ateikite į **Atkins Lab., 44 East 63rd St., New York City.**

Nesiųskite pinigų. Užmokėkite laiškanešiui $1.00 ir už pašto perlaidą kai atneš **BONNOX** jūms į namus. Vartokite šias švelnias, antiseptines ir stiprinančias plyteles 5 dienas. Jeigu jums nepalengvins ir nesijausite jaunesniu gražinkite nesunaudotas plyteles ir jūsų $1.00 tuojau bus grąžintas. (Vienybė)

Įsigykite naują angliškai-lietuvišką žodyną ir Lietuvos žemėlapį

Vienybės administracijoje yra gauti naujieji A. Herlito angliškai-lietuviški žodynai, kurie parduodami po $2.00. Žodynai labai parankaus formato ir apdaryti.

Taip pat galima gauti naujuosius Lietuvos spalvotus žemėlapius po $1.00.

Siunčiant užsakymus per paštą pridėkite 15 cetnų pašto išlaidoms.

Užsakymus siųskite Lithuanian Press Corp., Inc., 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

J. ŠNIRAS
Sarton Restaurant
BAR and GRILL
181 Pearl Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. CUm. 6-7626

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street — Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS GALINGASIS

Tarzanas manė, kad jis jau laisvas ir nėra pavojaus, bet... Krūmuose netoli jo tykojo žiaurus leopardas, kuris rengėsi šokti ant Tarzano pečių ir jį sudraskyti...

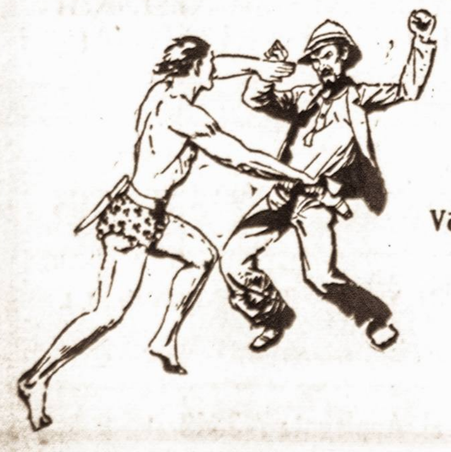

0—0—0

Vėliausia Edgar Rice Burroughs apysaka apie Tarzano nuotykius

Verčia PIJUS BUKŠNAITIS

0—0—0

Tilps Vienybėje vasario 25 d.

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

SKAITYKITE VIENYBĘ

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Lietuvos opozicijoje yra daugiau politikos, negu artimojo meilės—pasakė Baltimorėje Lietuvos pasiuntinys P. Žadeikis.

PUBLIC LIBRARY FEB 28 1938 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

LII. METAI. 46 (338) N. BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., VASARIO-FEBRUARY 25 D. KAINA 3 CENTAI

DABAR

Apie konstituciją
Estijos sukaktis
Austrijos naciai
Montrealo lietuviai

JUOZAS TYSLIAVA

Apie Lietuvos vidaus santvarką ir, aplamai, visuomenės santykius su valdžia Amerikos lietuvių spaudoje dažnai prirašoma įvairiausių, deja, labai dažnai nebūtų dalykų. Pavyzdžiui, Lietuvos Seimui svarstant konstitucijos projektą, kai kurie mūsų laikraščiai skelbė, kad tą projektą Seimas net du kartus atmetęs. Mes tas nesąmones užginčijome.

Šiandien, konstitucijos projektą priėmus, mums įdomu, ką sako Lietuvos spauda. Lietuvos Aidas, tarp kita ko, pastebi:

"Ir iš tikrųjų, naujoji konstitucija yra mūsų valstybės bei tautos istorinio plėtojimosi pasėka. Joje yra ištryškinti tie principai, kurių užuomazgą mes randame jau pirmosiose Lietuvos konstitucijose, kuriomis buvo tvarkomas Lietuvos gyvenimas pirmaisiais nepriklausomybės metais, išskyrus, žinoma, pirmųjų Seimų laikus. Tuo būdu naujosios konstitucijos šaknys yra giliai įleistos mūsų tautos praeityje. Ji yra mūsų valstybinio bei tautinio subrendimo vaisius".

Šį mėnesį ir Estija minėjo savo nepriklausomybės 20 metų sukaktį.

Estija yra Lietuvos kaimynė, kuri pradėjo kovoti dėl nepriklausomybės maždaug tuo pačiu laiku, kaip Latvija su Lietuva. Nors Estijoje gyventojų dar mažiau, negu Latvijoje, bet šie suomių broliai kovojo su nemažesniu, greičiau su didesniu, atkaklumu prieš vokiečių ir bolševikų invaziją. Estai, išviję iš savo žemės vokiečius ir bolševikus, vėliau atėjo į pagalbą ir latviams.

Estai, kaip ir jų broliai suomiai, labai darbšti, tvirtos valios ir, palyginti, gana kultūringa tauta. Estų mokslas, literatūra ir menas, švedų kultūros atokaitoje išleidę diegus, šiandien domina ir kitas tautas. Kas nežino Tartu universiteto, kuriame ne vienam iš mūsų senesnėsės kartos atstovų teko eiti mokslus?

Taigi, šios sukakties proga, mums malonu pasveikinti savo kaimynus. Tegyvuoja Estija!

Austrijos naciai, paleisti į laisvę, nelyginant teliukai, pirmąsyk išėję iš tvarto, pradėjo taip linksmai siausti, kad net naujajam vidaus reikalų ministeriui dr. Arthur Seyss-Inquart, Hitlerio politikos šalininkui, teko šiems uždėti saitus.

Tuo tarpu kancleris Schuschnigg'as taip pat sulaukė netikėtos paramos iš plačiosios visuomenės sluoksnių, kovojančių dėl Austrijos nepriklausomybės išlaikymo. Daugiau, kaip milijonas darbininkų, tarp kurių nemažai socialistų ir, aplamai, kairiojo elemento, eidami prieš nacius, remia Schuschnigg'ą.

Taigi, Austrijos visuomenės sluoksniuose nepriklausomybės idėja yra gaji ir, kaip matyti, naciai turės prikąsti liežuvius. Berods, jau ir dabar Austrijos naciai, staiga pasijutę pažaboti, savo vadus vadina "išdavikais".

Šių žodžių rašytojas išvyksta į Montrealą, kur vasario 27 dieną vietos lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį.

Montrealo lietuviai, kaip jau nesykį buvo rašyta, jaunesnėsės kartos žmonės. Daugelis jų yra atvykę prieš dešimtį metų, kartu su savim atsivežę nepriklausomybės dvasią. Daugelis jų dalyvavę Lietuvos nepriklausomybės kovose.

Nenuostabu, jeigu mūsų dienraštis taip išsiplatinęs Montrealo lietuviuose. Ypač dabar, kai Marija Aukštaitė pradėjo redaguoti Montrealo lietuvių puslapį, Vienybė virto šios kolonijos lietuvių organu.

Montrealo lietuvių vienybė turi nusukti sprandą komunizmui, andai man pasakė vienas Montrealo lietuvius, Vienybės skaitytojas.

Taigi, iki pasimatymo.

DVYLIKA KINŲ KARO BOMBONEŠIŲ SKRENDA Į JAPONIJĄ

Čian Kai Šeko žmona įsteigia naują svetimtaučių karo aviacijos eskadrą

TOKIO, vasario 24 d. — Japonijos Domei telegramų agentūra praneša, kad iš Hankow apylinkės išskrido dvylika dideliu kinų bombonešių, kurie keliolikos naikintuvų lydimi skrenda Japonijos linkui, matomai bombardavimo tikslu. Vėliausiu laiku visi lėktuvai buvo Kyushu salos apylinkėje, kur yra didelė Japonijos karo laivyno bazė ir amunicijos sandėlis.

Visiems salos gyventojams iš anksto buvo pranešta, kad atskrenda priešo bombonešiai.

Visi lėktuvai skrenda nepaprastai aukštai, taip, kad japonų priešlėktuvinė artilerija negalėtų jų apšaudyti.

Ta proga pranešama, kad Kinijoje sudaryta nauja svetimtaučių eskadrilė, kurioje yra amerikiečių, anglų, prancūzų, rusų ir kitų tautybių lakūnų. Aerodormus ir lėktuvus aptarnauja vien tik svetimtaučiai mechanikai ir specialistai.

Ta pati eskadrilė bombardavo tris miestus Formoza saloje ir sunaikino apie 40 Japonijos karo lėktuvų.

NEPAVYKUS SUSITARTI SU USA, ANGLAI IEŠKO DRAUGŲ KITUR

WASHINGTON, vasario 24 d. — Jungtinių Valstybių Senatorius Borah pareiškė, kad kurį laiką Anglija bandžiusi sudaryti Anglijos, Jungtinių Valstybių ir Prancūzijos sąjungą, dabar galutinai įsitikinus, kad tokios sąjungos su Jungtinėmis Valstybėmis sudaryti negalima, pasiryžo nutraukti "diplomatinį flirtą" su Amerika ir pradėti ieškoti draugų ten, kur jų randa.

Borah manymu, Anglijos tikslas dabar bus sugriauti Italijos-Vokietijos-Japonijos sąjungą ir tuo sykiu pašalinti Europoje karo pavojų, bent keletai ar keliolikai metų.

SOVIETAI SUŠAUDĖ RUSIJOS KARO LAIVYNO VADĄ ORLOVĄ

MASKVA, vasario 23 d. — Sovietų Sąjungos Krašto Apsaugos Komisaras Klementin Vorošilov paskelbė, kad buvęs Sovietų karo laivyno vadas V. R. Orlov, kaip Sovietų Sąjungos išdavikas ir priešas, šiomis dienomis sušaudytas.

Jis taip pat nurodė, kad Orlovas, tarnaudamas Sovietų Sąjungai, turėjo ryšius su svetima valstybe, kuriai išdavinėjo Sovietų karo laivyno pasaltis.

Vorošilovas taip pat pareiškė, kad Sovietai 1925 metais Genevoje pasirašė sutartį nevartoti nuodingų dujų kare, bet, jis pabrėžė, jeigu bet koks priešas bandys Rusiją užpulti, Sovietai panaudos tas dujas savo kraštą ir nepriklausomybę ginti.

TRAUKINYS SUSIDŪRĖ SU SUNKVEŽIMIU

CHICAGO. — Šiomis dienomis Wabash geležinkelio traukinys susidūrė su dideliu sunkvežimiu Worth miestelyje, netoli Chicagos. Nelaimėje sužeista 30 žmonių.

TRYS ŽUVO LĖKTUVO NELAIMĖJE

PARIS. — Netoli Paryžiaus nukrito didelis Paris-Berlin greitasis keleivinis lėktuvas, kuriame buvo keletas keleivių. Trys žmonės užmušti.

GEORINGAS VĖL LANKOSI LENKIJOJE

VARŠUVA, vasario 24 d. — Vakar į Lenkiją atvyko Vokietijos aviacijos ministras ir ekonominis diktatorius generolas Georingas. Tos kelionės tikslas esą, yra tik "medžioti" šernų, bet Europos diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad jis tariasi su Lenkijos vyriausybe dėl Čekoslovakijos mažumų.

ŠEŠI AUSTRIJOS ŽYDAI NUSIŽUDĖ

VIENA, Austrija. — Ryšium su vėliausiais politiniais įvykiais Centralinėje Europoje, ypač Austrijoje, šeši žymūs Austrijos pirkliai, visi žydai tautybės, nusižudė. Dabar tiriama jų nusižudymo priežastys.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

WASHINGTON. — Jungtinių Valstybių admirolas William G. Bose, kurio priežiūroje yra karo laivų statyba, pareiškė, kad Jungtinėms Valstybėms pastatyti gerą atskirą karo laivyną Atlanto pakraščiams apsaugoti kainuotų daugiau kaip trys bilijonai dolerių ir užtruktų 10 metų jį pastatyti.

WASHINGTON. — Darbo Departamento žiniomis, nuo pereitų metų gruodžio mėnesio 15 d. iki šių metu sausio 15 d. visoj Amerikoj apie 1,500,000 darbininkų neteko darbo. Į tą skaičių neįeina žemės ūkio darbininkai.

RIO DE JANEIRO. — Pietų Amerikoje kalbama, kad Mussolini papirkinėja Braziliją. Esą, šiomis dienomis Mussolini Brazilijai padovanojo didelį lėktuvą, kuriuo jo sūnus iš Italijos nuskrido į Braziliją.

BARNSTABLE. — Buvęs New York Yankees basebolo komandos žaidėjas lietuvis John Broaca, kuris neseniai persiskyrė su savo žmona, pagal teismo sprendimą, vakar sumokėjo savo buvusiai žmonai $632. Teisėjas priteisė sumokėti dar $3,800 už vaiko užlaikymą ir auginimą. Broaca, sakoma, yra nepaprastai skūpus.

TUCSON. — Sunkiai sergąs generolas Pershing, gydytojų pranešimu, dabar jau žymiai sveikesnis, bet pavojus jo gyvybei dar nepraėjo.

LONDON. — Prancūzijos vyriausybė oficialiai pareiškė, kad ji pasiryžusi apginti Čekoslovakiją nuo Vokietijos nacių. Ta proga čekai praneša, kad jie gins savo nepriklausomybę iki paskutinio kraujo lašo.

VIENA. — Visa Austrija laukia ką pasakys ministras pirmininkas Schuschnigg'as Austrijos Parlamente. Nuo jo kalbos priklausys visa Austrijos ateitis.

BERLIN. — Italija ir Vokietija šiandien užtikrino Angliją, kad visi vokiečių ir italų savanoriai bus atšaukti iš Ispanijos pilietinio karo.

VENGRIJA SUMOKĖTŲ KARO SKOLĄ, JEI USA DOVANOTŲ NUOŠIMČIUS

WASHINGTON, vasario 24 d. — Vengrijos vyriausybė vakar pasiūlė sumokėti Jungtinėms Valstybėms savo karo skolą sumoje $1,685,835, jeigu Jungtinės Valstybės sutiktų priskaityti jau sumokėtą sumą ir nuošimčius į principalinę sumą ir visai neimti nuošimčių už paskolą.

Dalykas perduotas Kongreso komisijai, kuri, kaip girdėti nelabai palankiai žiūri į šį pasiūlymą. Žinoma, Jungtinėms Valstybėms svarbu gauti pinigus, bet be originalės paskolos sumos, nori taip pat gauti ir nuošimčius.

AUSTRIJA ORGANIZUOJASI Į DVI STOVYKLAS

VIENA, Austrija, vasario 24 d. — Tuo tarpu kai Europos politika sukasi apie Italiją ir Vokietiją, Austrijoje eina didelis politinis judėjimas. Visa Austrijos visuomenė organizuojasi į dvi politnes stovyklas: nacių ir demokratų. Kaip tik buvo paskelbta, kad naciams Austrijoje duodama visiška laisvė ir keletas jų visuomenės vadų priimta į Austrijos ministrų kabinetą, naciai iškėlė galvas ir pradėjo sauvaliauti. Dėlto, ne tik visuomenės sluoksniai pasipiktino, bet ir vyriausybė ėmėsi priemonių nacių arogantiškumą slopinti, net patys nacių vadai pasipiktino savo pasekėjų elgėsiu.

Dabar naciai ir jų šalininkai organizuojasi, o iš kitos pusės organizuoajsi darbiečiai ir kiti demokratijos šalininkai, kurie remia ministrą pirmininką Schuschnigg'ą. Vakar vienas milijonas Austrijos darbininkų pareiškė savo ištikybę Schuschnigg'ui.

"Skrajojantys fortai" grįžta į U. S. A.

SANTIAGO, Chile, vasario 24 d. — Šeši Jungtinių Valstybių karo lėktuvai, "skrajojančių fortų" tipo bombonešiai, kurie dalyvavo Argentinos prezidento Ortiz įvesdinime, dabar grįžta į Jungtines Valstybes. Vakar jie išskrido iš Santiago, Chile.

Vėl prasidėjo pavasariniai potvyniai. — Texas valstybėje labai patvino Trinity upė, kuri, išsiliejusi iš krantų užliejo keleta miestelių ir kaimų. Taip pat siaučia dideli potvyniai Arkansas valstybėje.

ANGLIJOS DARBIEČIAI PRIEŠINASI CHAMBERLAINO POLITIKAI

Sako, Chamberlaino politinis flirtas su Italija yra pavojingas imperijai

LONDON, vasario 24 d. — Didžiosios Britanijos darbiečiai, kurie Parlamente parodė didelio pasipriešinimo Chamberlaino politikai, dabar ragina visos Anglijos darbiečius reikalauti, kad Chamberlaino užsienio politika būtų pavesta visam kraštui spręsti ir balsuoti.

Nežiūrint, kad Parlamento didžiuma užgyrė Chamberlaino politiką ir Edeno rezignaciją darbiečiai užsispyrę įrodyti, kad Chamberlainas tardamasis su Italija ir Vokietija ir nusileisdamas jiems stato į pavojų visą Britų Imepriją.

Dėlto reikalaujama, kad tokį žygį vykdant vyriausybė turi referendumo keliu atsiklausti visos tautos.

Tuo tarpu Anglijos visuomenės vadai, rašytojai ir rimtesnieji politikai ir diplomatai nurodo, kad Chamberlainui nebuvo kitos išeities, kaip tik tartis su Italija ir Vokietija arba kariauti. Esą, geriau dabar tartis, negu kariauti.

ANGLAI JAU RUOŠIASI DERYBOMS SU ITALIJA IR VOKIETIJA

Reikalaus Italijos atšaukti kariuomenę iš Ispanijos ir Libijos

LONDON, vasario 24 d. — Anglijos ministrų kabinetas savo posėdyje šiandien pradėjo ruoštis taikos deryboms su Italija. Kokias sąlygas Anglija statys Italijai kol kas nežinia, bet spėliojama, kad bus reikalaujama atšaukti visus italus iš Ispanijos, duoti garantiją, kad Italija nereikš pretenzijų į Ispanijos Moroką ir Ispanijos salas Viduržemio jūroje, taip pat ištraukti savo kariuomenę iš Libijos ir liausis variusi propagandą Anglijos kolonijose.

Jau žinoma, kad Italija reikalaus pripažinti Etiopiją, teisių į Suezo Kanalą, kuris yra Italijai svarbus, kaip susisiekimo kelias su jos nauja imperija Afrikoje. Taip pat numatoma reikalauti sulyginti Prancūzijos, Anglijos ir Italijos karo laivynus Viduržemio jūroje.

Be to, bus svarstomos Anglijos ir Italijos karo laivynų ir aviacijos bazės Viduržemio jūroje.

Diplomatė. — Lady Chamberlain, mirusio Austin Chamberlaino našlė, kuri dabar vieši Italijoje. Sakoma, kad jos deka buvo pašalintas Eden ir pradėtos derybos su Italija.

Lietuvių muzikų kūriniai užsieniui

KAUNAS. — Iki šio laiko Lietuvos muzikų vienas kitas kūrinys būdavo atspausdinamas Lietuvoje ir jie dažniausiai gulėdavo sandėliuose. Pastaraisiais metais, Švietimo Ministerijai ėmusis šį reikalą tvarkyti, muzikų vertingesnieji kūriniai bus planingai leidžiami. Be to, ieškoma būdų Lietuvos muzikų veikalų duoti užsieniui. Pirmieji žingsniai šiame darbe jau padaryti. Žymi muzikos veikalų leidykla Universal Edition Vienoje jau išleido Lietuvos kompozitorių Gruodžio, Vl. Jakubėno ir Vyt. Bacevičiaus keletą kūrinių. Be to, jau baigia spausdinti V. K. Banaičio Sonatą vieloncelei ir fortepijonui. Minėtoji leidykla savo skyrių turi visame pasaulyje. Tuo būdu lietuvių kompozitorių kūriniams atsiveria platus kelias į muzikos pasaulį.

PRANCŪZAI LINKI ANGLAMS PASISEKIMO

PARIS, vasario 24 d. — Ryšium su numatomomis Anglijos Italijos derybomis, prancūzai Anglijai palinkėjo pasisekimo, bet reiškia mažai vilties, kad iš tų derybų Anglija ką nors laimės.

Jeigu Angliijai pavyktų susitarti su Italija ir Vokietija ir padėti pamatus Anglijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos sąjungai ,tai ir Prancūzija sutiks prie jos dėtis.

Opozicija nurodo, kad tokiu atveju Prancūzijai tektų atsisakyti nuo sąjungos su Sovietų Sąjunga.

NACIAI TIKISI SUSITARTI SU ANGLIJA

BERLIN. — Vokietijos politiniuose sluoksniuose kalbama, kad kaip tik Anglija susitars su Vokietija, bus pradėtos Vokietijos Anglijos derybos dėl santykių pagerinimo. Daugumas Vokietijos diplomatų mato vieną kliūtį, tai Čekoslovakijos nepriklausomybės užtikrinimas, bet vis dėlto manoma, kad Anglija nestatys pasaulio taiką į pavojų dėl Čekoslovakijos.

8 PĖDŲ 8 COLIŲ JAUNUOLIS

ALTON, Ill. — Šiame miestelyje gyvena 20 metų amžiaus jaunuolis, kuris iki šiol užaugo 8 pėdas 8 colius ir vis dar auga.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroje.

Saulė teka 6:37, leidžiasi 5:41. Dienos ilgis 11 val. 03 min.

LIETUVOJE BUS DAUGIAU LAISVĖS, KAI TAIKA IR JOS ATEITIS BUS UŽTIKRINTA

Lietuvos Pasiuntinio P. Žadeikio Baltimorėje vasario 16 dieną laikytos paskaitos pagrindinės mintys

O kas dedasi lietuviškoje Amerikoje? Pažiūrėkime į kairę ir į dešinę.

Kairėje matome vadinamą komunistų ir socialistų "bendrąjį frontą". Bet ar ne keistoka, kad tie "draugai", dažnai akėdami viens antrą, randa galimu sutartinai dainuoti, kai ima viduriu įinančią Lietuvos vyriausybę atakuoti. Įdomu, **socialistai, demokratijos šalininkai, mano, kad jie "bendram frontui" vadovauja, kai aišku, jog "bendrojo fronto" tikrieji vadovai yra komunistai, kurių aukščiausias idealas yra proletarų diktatūra, o ne demokratija. Dėl to tas "bendras frontas" braška** ir lyg neteptais ratais važiuoja, jis net vengia vadintis tikruoju savo vardu, bet švaistosi "Amerikos Lietuvių Kongreso" pavadinimu. **Social-komunistų bendro fronto taktika — diskredituoti Lietuvos vyriausybės veiksmus, jo tikslas — įsitvirtinti jūsų organizacijose.** Bene svarbiausias social-komunistų bendrojo fronto darbas buvo parašų rinkimas politinių kalinių amnestijos prašymui, kuris turėjo pasiekti Lietuvos vyriausybę iki šios dienos. Tarytum patį vyriausybę nežinotų, kas amnestijos vertas, kas ne. **Fronto tame darbe daugiau politikos negu artimo meilės.**

Dešinėje matome vos prieš tris savaites susitvėrusį "galingą Amerikos lietuvių katalikų centro frontą." Taip fronto vadai patys pasivadino. Šis frontas yra nusistatęs reikalauti Kauno universiteto reformos pakeitimo teologijos fakulteto naudai, kad Lietuvos vyriausybė "sunormalintų" savo santykius su Vatikanu ir tt.

Rasi, reikalavimai iš dešinės ir kairės turi tam tikro pagrindo. Betgi **tie frontai užuot bendradarbiavę Lietuvos vyriausybę atakuoja, jie tuo būdu tiktai kietina vyriausybės ranką ir kenkia patys sau ir savo tikslams,** o labiausiai jaunimui: kairiosios ir dešiniosios spaudos puolimai padarė tai, kad jūsų jaunoji karta, nesuprasdama ir nenorėdama suprasti puolimų priežasties, šalinasi nuo jūsų pačių, šalinasi ir nuo Lietuvos. Išeivijos spaudai ir veikėjams priderėtų vartoti daugiau atsargumo nekaip iki šiol. Antroji dešiniųjų ir ypač kairiųjų klaida yra ta, kad jie taiko Lietuvai normas, tyčia ar netyčia nematydami bent šių reikšmingų skirtumų: teritorijos ir gyventojų skaičiaus skirtumo, Lietuvos ir Amerikos geografinės ir tarptautinės padėties skirtumo, istorinių tradicijų skirtumo. Dėl to ir jų laikraštinė polemika kartais netenka pusiausviros, kai nurodoma, jog tokių tai laisvių ir tokios demokratijos, kaip Amerikoje, Lietuvoje nėsama. Bet pamirštama, kad dalykai, reikalingi ir galimi Amerikoje, gali būti Lietuvoje ir nereikalingi ir negalimi. Taip pat gali būti ir antraip paėmus. Imkim saugumo jausmą; amerikonas, dviejų okeanų saugomas ir nepalyginti galingesnis už visus savo kaimynus, nesupranta saugumo jausmo taip, kaip Lietuvos pilietis. Jei Lietuvos kritikai turėtų galvoje aukščiau minėtus skirtumus, tai jie suprastų, kad **Lietuvoje yra ir laisvės ir demokratijos tiek, kiek galima ir kiek reikia respublikos saugumo sumetimais.** Lietuvos visuomenė turi pakankamai patyrimo valstybės dalykuose: jie ten dar **neužmiršo nei Kapsuko nuo Volgos atvestų nevа "lietuviškųjų brigadų", neužmiršo nei to, kad 1926 metais Lietuvoje buvo pilna visokių laisvių, bet nebuvo jokio saugumo, nebuvo pasitikėjimo rytojaus diena.** Taigi, Lietuvoje ir įvyko kas turėjo įvykti, ir tie įvykiai tebeturi lemiamos reikšmės ir dabar. **Apie siūlomas neribotas laisves būtų laiko galvoti tada, kai aprims tarptautinio nepasitikėjimo bangos, kai Lietuvos santykiai su kaimynais nusistovės.** Saugumo patikrinimas yra dabar pirmaeilis dalykas Lietuvoje. Amerika turi pastovią vyriausybę. Vyriausybės pastovumas Lietuvai nemažiau reikalingas. Tas dalykas reiškiasi ir naujoje Lietuvos Konstitucijoje. Todėl **Lietuvos vyriausybė pasiklausyti pasiklauso jūsų reikalavimu ir siūlymų, bet neturite pagrindo pykti, kai Lietuvos vyriausybė padaro taip, kaip gyvybiniai krašto reikalai diktuoja.** Lietuvos kritikai turėtų atsiminti ypač tai, kad jie vis dėlto atstovauja tik tam tikrai visuomenės daliai. Reikia betgi pripažinti, kad kairysis taip dešinysis frontas įneša į jūsų gyvenimą šiokio tokio gyvumo. Tik jūsų vidurinis elementas vis dar lyg snūduriuoja ir lyg galvoja, ar organizuoti vidurio bendrąjį frontą, ar ne.

M. KVIKLIO SVEIKINIMAS AMERIKIEČIAMS

Lietuvos Seimo sekretorius M. Kviklys vasario 20 d. telefonu kalbėjo su Margučio redaktoriumi A. Vanagaičiu.

"Alio Čikaga, alio mano seni bičiuliai. Sveikinu su iškilme, kurios alukėm per 20 metų

Mūsų tautos atgimimo pranašai apie nepriklausomybę galėjo tik svajoti. Mūsų prieškariniams politikams Lietuvos nepriklausomybė vaizdavosi ne kaip realė galimybė, bet kaip tolimas idealas. Todėl dabar tegu visa siela džiaugiasi kiekvienas, bet kaip galėjęs prisidėti prie Nepriklausomybės atgavimo.

Džiaukmės visi. Ir visi, lietuviškos vienybės žvaigždės vedami, pasveikinkime Lietuvos prezidentą, pasveikinkime patys save, kad esame laisvos respublikos laisvi piliečiai ir galime nepriklausomybės vaisiais visi lygiai naudotis. Šios linksmos šventės proga pagerbkime praeitį: kariuomenės žygius, atgimimo pranašų, ypač Basanavičiaus, šviesų atminimą.

Prezidento Smetonos ir jo vyriausybės sumaniai valdoma Lietuva jaučiasi saugiai, o saugumas šiais laikais yra svarbiausia. Todėl ir graži pažanga padaryta ekonomikoje ir kultūroje. Liūdni prieškarinės Lietuvos vaizdai baigia nykti: mūsų Lietuva ir graži ir kultūringa. Aplankykite ją šią vasarą, siųskite savo jaunimą į Pirmąją Lietuvių Tautos Olimpiadą. Jūs buvote nuoširdūs Lietuvos talkininkai, pasilikite ir toliau mūsų bičiuliais.

Pakėlę galvas, drąsiai žiūrėkime ateitin, dirbdami ir velydami Lietuvai užtarnautos šviesios ateities su Vilniumi.

Valio Lietuva, valio lietuvių vienybė!

Baigiau, Antanui Vanagaičiui ačiū už pakvietimą. Jis jus palinksmins "all right"!

MEDINIAI DRABUŽIAI IR ANGLINIS MAISTAS

Vokiečių kasdieninė būtis apversta aukštyn kojomis

Kai Vokietija pradėjo vykdyti savo "keturių metų planą", Europos mokyti ekonomistai ir specialistai tą vokiečių sumanymą gana ironiškai įvertino ir griežtai pareiškė: "Vokietija visai maža teturi savo žaliavos. Ji niekaip negalės išsiversti be užsienių žaliavos ir užsienių rinkų. Dėlto vokiečių autarkijos planas — utopija".

Galimas dalykas, kad nežiūrint milžiniškų pastangų Vokietija savo krašto viduje neras šaltinių, iš kurių galėtų pasitiekti, kas jos vidaus gyvenimui reikalinga, ypač karo atveju. Vis dėlto, Vokietijoje yra įvykusi milžiniška ekonominė revoliucija, keičianti visą vokiečių kasdieninę būti ir sudaranti tautos ekonominei veiklai visai naujas sąlygas.

Visokių surogatų ir erzacų gaminimas kaštuoja žymiai brangiau, nei perkant tuos pat natūralius gaminius užsienyje. Bet Hitleris yra pareiškęs, kad ūkis ir pramonė turi tarnauti tautai, o ne atvirkščiai. 1 litras tikro benzino kaštuoja, sakysime, 10 pfenigių, o litras sintetinio benzino 1000 kartų brangiau, bet tatai vokiečių autarkijos kūrėjų nebaidė. Visos laboratorijos dirba be pertraukos. Chemikai daro naujus atradimus.

Erzacų gamyba Vokietijoje skirstoma keturiomis didėlėmis grupėmis: sintetinis kaučukas, sintetinis naftas ir gretimi jai gaminiai (benzinas alyvos), dirbtini audiniai ir dirbtinis maistas žmonėms ir gyvuliams. Erzacams gaminti žaliava — anglis, medis ir aluminai. Iš medžio galima pagaminti audeklus, iš akmens anglių — naftą, benziną, valgomą alyvą, muilą.

Berlyno krautuvėse pardavinėjama dirbtinio audeklo baltiniai: rankšluosčiai, paklodės, staltiesės, šluotelės. Atrodo jie labai gražiai ir tvirtumu nepasiduoda linų audeklams. Bet kai tik imi juos skalbti taip, kaip skalbiami lininiai ar medvilniniai, šie baltiniai sutyžta ir virsta lipnia košele. Jei nori tuos baltinius išskalbti ir sveikus atgauti, turi skalbti juos nešiltesniam 80 laipsnių R. vandenyje, ir vandenyje baltiniai negali būti laikomi ilgiau, kai 15 minučių. Berlyno skalbyklos jau išmoko skalbti tuos dirbtinius baltinius. O gyventojai, pirkdami gauna ir spausdintas instrukcijas, kaip su tais baltiniais reikia elgtis. Dirbtinė vilna Vokietijoje taip pat laimėjo visas teises. Beveik visi dėvi rūbus iš dirbtinės vilnos. Sunku ir įspėti, kuria dar linkme nucis vokiečių chemikų išradimai.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

A. S. Trečiokas, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7840

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.

BOLŠEVIKIŠKI MONTREALO VILKAI JAU AVIEŠ KAILYJE

Keleris metus gyvendamas Montreale, įsižiūrėjau į bolševikiško sąjūdžio režimą. Kai bolševikai, prisidengę viena kauke, nesugeba įtikti visuomenei, tuojau užsideda kitokią kaukę. Kai nesiseka žvejoti tinklu, griebiasi meškerės. Čia sumaniau keliais bruožais nušviesti, kokiais būdais jie pirma ir dabar siekia "žemės rojaus".

Ankščiau išgirdę kuriam nors tautiniam minėjime iš kal bėtojų vieną, kitą karčios tiesos žodį, tuojau imdavo švilpti, baubti, kojomis trypti... Pakeldavo tokį triukšmą, kad iš šalies atrodydavo — žemės drebėjimas kilo. Toks bolševikų brutalumas buvo tiek įgrisęs visiems pažangiesiems Montrealo lietuviams, kad į komunistus žiūrėjo kaip į kokius žvėris, nutrūkusius nuo retežiaus.

Bet neilgai jiems tokį savo "meną" teko reikšti. Iš tų vėžių juos išmušė 1936 m. rudenį Vytautos klubo surengtos P. Grigaičio prakalbos ir A. Bimbos "misijos".

Kai P. Grigaitis, nušviesdamas skurdžią Rusijos darbininkų būklę, paneigė proletariato diktatūrą, perdaug varžančią darbininkų laisvę, tai bolševikai, išgirdę tiesos žodį, nerimo, nes troško girdėti tik pagyrimus komunizmui. Senu savo įpratimu sukėlė triukšmą. Grigaitis pavadino juos "laukinių indėnų gauja", pabrėždamas, kad jie negalėtų taip laisvai savo nuomones reikšti bolševizmo tėvynėje Rusijoje, nes tokiu atveju atsidurtų prie sienos, kur kulkomis tuojau parodoma "žemiška sis rojus".

Tada bolševikėliai, pasijutę susikompromitave, sugėdinti ir demoralizuoti, negalėjo ilgai kęsti tą smūgį. Širdies skausmui nuraminti, pasikvietė Laisvės red. "misijonierių" A. Bimbą, kuris du vakarus dėstė savo "dogmas". Kartą ir man teko tai girdėti. Bimba Rusijos santvarką nušvietė visai kitokiomis spalvomis, negu Grigaitis. Nors jiedu priešingai aiškino tą pat dalyką, bet išorinės etikos atžvilgiu visai derinosi. Bimba pakartojo, jog triukšmo kėlimu ir kitokiomis brutališkomis priemonėmis komunistai gali laimėti tik tai, kad jie bus laikomi žemos moralės žmonėmis ir į juos bus žiūrima kaip į kokius velnius. Taigi Bimba nurodė receptą, kaip komunistai galėtų visuomenės simpatiją laimėti.

Kaip katalikų bažnyčioje rekolekcijos prieš Velykas ir misijos sustiprina tikėjimui atšąlusius žmones ir daugelį jų sugrąžina į tikėjimo kelią, taip ir Bimbos "misijos" pakeitė Montrealo bolševikėlių veidą. Žinoma, ir dabar čia rasi bolševikuojančių. Nors iš esmės jie tebėra tie patys "vilkai", bet jau kiek švelnesni, aviės kailyje. Dabar jie jau tiesia savo tinklą civilizuotų žmonių pavyzdžiu.

Nesenai vietos lietuvių bažnyčioje buvo prisigrūdę daugybė žmonių. Mane kažkas skaudžiai prispaudė. Apsidairiau ir nustebęs ko nesurikau: pažįstamas komunistas su "literatūra" drabužiuose buvo panašus į storą moteriškę. Po pamaldų jis gavo daug prakaituoti, stengdamasis įkišti savo šiamštų. Radęs už save kvailesnį, įduodavo atsineštų šlamštu.

Daug kartų bolševikai mėtė savo tinklą ir tarp Montrealo katalikiškų draugijų, bet vis tuščią ištraukdavo. Prisidengę gražiais obalsiais, ir patys mėgino įstoti į tas draugijas. Betgi čia gal nieko nelaimės, nes narių nedaug ir beveik visi seni, gerai vienas kitą pažįsta, tad jiems bus sunku katalikus suagituoti.

Pernai kilus vaidams parapijoje, bolševikai pasiūlė tą sunkią problemą išspręsti. Be abejonės, seni parapijonys, tuo labai pasipiktinę, sakė: "jei pasikvietėt į talką komunistus, tai žinokite, kad pralaimėsite." Tas beveik ir įvyko.

Taigi, bolševikuojantiems lietuviams čia nekaip sekasi. Naujų šalininkų nesusiranda. Montrealo lietuviai perdaug gerai juos pažįsta.

Montrealo lietuvis

TAUTIŠKI PIPIRAI

Zeikus, nė sezono nelaukęs, paleido šratų raudonsparniams į pakulnes, kad Grigaitis net per tvorą peršoko ir ten ieško Zeikaus adreso.

Jurgėla, sumetęs į kubilą socialistus, komunistus ir krikdemus, padarė trejanką.

Tokie vaistai reikalingi tiems, kurie nuo svetimo daržo durnažolių apjanka.

Kruzė važiuoja į Lietuvą. Ar nesusipeš jis ten su raudonodžiais kanibalais (kaip senovės Kruzė saloje)?

Bagočius tai toks gudruolis, kad ant SLA sprando sėdėdamas, klauso Bostono kerdžiaus ir peizoja Tėvynėje anglų kalba "laikraščio" skelbimą.

Vitaitis, pripildęs Tėvynę tautos vyrų rašiniais nepriklausomybės reikalu, ar nesusilauks "morčinės mužikos": Bimba—Grigaitis — Michelsonas, jei kokios, pasišiaus kaip katinai.

Pašalinis

KAIP LIETUVOJE KOVOS SU NAMINĖS DEGTINĖS GAMINIMU

1936 m. Lietuvos vyriausybė paaštrino įstatymą dėl "naminės" (samogonkos) gaminimo. Pirma už tokios degtinės gaminimą mažiausia bausmė buvo skiriama: trys mėnesiai kalėjimo ir 300 litų akcizo mokesčio. Beveik kiekvienam tokiam "meistrui" buvo duodama pabauda trys mėnesiai kalėjimo. Dabar bus griežčiau baudžiama: šeši mėnesiai kalėjimo ir 600 litų pabauda. Taip pat bus baudžiami ir tie, kurie svečiuose gers naminę. Tokie naminės vartotojai svečiuose bus baudžiami 300 litų pabauda.

Nežiūrint griežtesnės pabaudos, "samagonės" gaminimas plečiasi. Ją vartoja ne tik kaimiečiai, bet ir daugelis inteligentų. Vestuvėse, krikštynose vartojamos degtinės 95% yra naminė. Kartais gerai išvirta namine vaišinami ir aukštesni valdininkai. Nors ir žino, kad tai naminė, bet prieš tai niekas neprotestuoja. Naminės gamintojai žmonių akyse laikomi garbingais žmonėmis. Mat, naminė Lietuvoje giliai įleido savo šaknis, kurių išrauti ligi šiol nepajėgiama. 1920 m. ir vėliau naminės butelių buvo galima tasti netgi ant teisėjo, klebono ir dargi policijos viršininko stalo.

Visi, kurie vartoja naminę, jau yra ligoniai ne tik savo kūne, bet ir dvasioje. Tie kaimai, kurie nuolat mirko tame bjauriame skystime, dabar turi nemaža protiškai nesveikų žmonių. Tų ligonių dvasia tiek silpna, kad su jais negali rimtai kalbėti. O apie darbą tai nėra nė kalbos. Naminė yra tiek nuodinga, kad ir įpratusiam ją gerti paragavus rėkia sirgti. Naminė pasigėrus, apie dešimtį dienų protas negali orientuotis: jaučia, tartum kokioje bėdoje, piktas, nervingas, kažko trūksta, neramu. Dėl to ir nenuostabu, kad naminės mėgėjai įvykdo sunkius nusikaltimus.

Dabar Lietuvoje skelbiamas karas prieš naminės vartojimą. Jau yra įsteigtas naminės muziejus, kuris bus kilnojamas po visą Lietuvą. Ten bus vaizduojama, kaip naminė (samagonė) yra kenksminga žmogaus sveikatai, kiek ji žmonių pražudo ir kiek žmonių ji sukiša į kalėjimą ir į skurdą.

Šitokis karas prieš naminės vartojimą bus geriausia kova. Netgi pradžios darbas jau duoda geros sėklos grūdelių.

P. Kriukelis

VILNIAUS LIETUVIŲ GYVENIMAS

DU KARTINIAI LEIDINIAI

Vasario 2 d. Vilniuje išėjo kartinis leidinys Atbalsiai. Jis laikraščio formato. Be pasauliniu įvykių apžvalgos, daug medžiagos duodama ūkio reikalams. Leidinio redaktorius ir leidėjas Rišardas Pleiskačiauskas.

Taip pat išėjo iš spaudos jaunimui skiriamas kartinis leidinys Žurnalas Draugas. Jo redaktorius ir leidėjas Petras Pivovariūnas.

Tolimesnės Vilniaus lietuvių pastangos vietoje uždarytų lietuviškų laikraščių Vilniaus Rytojaus ir Jaunimo Draugo išleisti kitus lietuviškus laikraščius jokių konkrečių vaisių nedavė. Matyti, lenkai imasi senųjų caro metodų ir lietuviams visiškai nori užgniaužti lūpas, palikti juos be savosios spaudos.

Štai, sausio 20 d. Vilniaus lietuvis gyventojas Liudvikas Cicėnas prašė Vilniaus storastos, norėdamas leisti lietuvišką savaitinį laikraštį Mintis. Tačiau iš Vilniaus storastos Liudvikas Cicėnas gavo atsakymą, kuriuo draudžiama jam leisti tokį laikraštį, nes panašaus pavadinimo lietuvišką laikraštį leisti pranešimą jau yra gavęs iš kažko kito ir Cicėno išleistas laikraštis sudarytų nepadorią konkurenciją tam "kažkam kitam".

Pas storastą jau yra išdirbtas būdas atsakinėti į visus spaudos reikalais raštus vienodai. Kaip savotišką dalyką reikia pastebėti tai, kad savo raštė storasta sako: "...uždraudžiu leisti lietuvių kalba laikraštį Mintis kartu su išvardintais priedais", nors Cicėno pareiškime kalbama apie Mintį be jokių priedų.

Charakteringa vis dėto, kad uždarę lietuviškus laikraščius, sulikvidavę jau beveik visas lietuviškas organizacijas ir drjas, uždarę mokyklas, uždarę visas lietuviškas skaityklas bei ūkio ratelius, atėmę iš lietuvių inventorių ir darydami lietuviams kitas skriaudas — vis spaudoje ir radija skelbia, jog Lenkų valstybėje lietuviai laisvai gyvena ir tvarkosi, o Nepriklausomoje Lietuvoje lenkai smaugiami. Tokie jau lenkų metodai; mušti kitus ir dar mušamuosius aprėkti.

Serga dr. Šlapelis

Kartinis leidinis Atbalsiai praneša, kad Vilniuje susirgo dr. J. Šlapelis, žinomas kalbininkas, paskutiniuoju metu vlar bavęsis leisdamas lenkišką lietuvišką žodyną. Žodynas jau atspausdinta iki S raidės.

Šlapelis susirgo gana sunkiai ir gydytojų nuomone, turėsias ilgesnį laiką gydytis.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Tautos šventė

Vasario 20 d. pas mus paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktis. Buvo garsinta, jog programa prasidės 2 val. popiet. Bet visą naktį ir dieną šlapiai snigo, tad nebuvo vilties, kad kas ryžtųsi atvykti. Kaip tik apie tą laiką nustojo snigti, dangus prasiblaivė ir apie 3 val. lietuvių jaunų ir senų, prisirinko pilnutėlė Lietuvių Muzikos svetainė. Lietuvių ir svetimtaučių apie vieną tūkstantį susirinko paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų atgimimo sukaktį. Tokią minią Lietuvių Muzikos salė seniai jau buvo turėjusi. Kaip pirmiau, taip ir šiemet šią reikšmingą lietuvių šventę surengė Lietuvių Muzikos salės bendrovė.

Žydų šposas

Šį kartą minėti Lietuvos Nepriklausomybę prisidėjo ir Lietuvos žydai. Kaip žydai, jie taip ir pasirodė. Pasak jų, jie turi suorganizavę Philadelphijoje Lietuvos Žydų Susivienijimą. Sužinojus, kad lietuviai rengiasi paminėjimui, jų organizacijos sekretorius David I. Mann tuojau pasisiūlė prisidėti prie minėjimo. Pažinodamas mūsų veteraną veikėją J. Grinių, Mannas kreipėsi pas jį, kad jis rekomenduotų šį žydų gerą norą bendrovės rengimo kom. Grinius tą padarė. Komisija, neturėdama jokio priešingumo žydams, maloniai sutiko. Žydai nedaug ir reikalavo: leisti jiems turėti bent vieną kalbėtoją ir vieną dainininką. Rengimo komisija sutiko.

Bet štai, prieš pat paminėjimą, vasario 18 d., rytinėje laidoje The Philadelphia Inquirer skaitome žinutę šia antrašte: "Lithuanian Jews Mark Anniversary". Ir štai kaip ta žinutė skamba, kurią ištisai perspausdinu: "David I. Mann, secretary of the Alliance of Lithuanian Jews in Philadelphia, yesterday assailed anti-Semitic activities 'and even brutal excesses' in the tiny country celebrating the 20th anniversary of the founding of the republic. "We behold today, regretfully, a tragic picture of open anti-Semitic atctivities committed in many places against Jews", Mann asserted "to which the Government displayed a marked indifference indicating its unfriendly attitude". "Now that Lithuania is celebrating the 20th anniversary of independence, may it not be reminded", Mann concluded, "that this is a high time for soul-searching and to be reminded of an obligation which the Lithuanian people owe to all its elements instrumental in bringing to full fruition its democracy".

Ar būta kada nors prieš žydus Lietuvoj "brutalių ekscesų" ir kad Lietuvos valdžia žiūrėjo į tai "pro pirštus", mums, gyvenantiems Amerikoje lietuviams, nėra žinoma ar girdėta. Yra žinoma iš pranešimų, kad būta Lietuvoj nesusipratimų su žydais, bet per daug "brutališkų" negirdėta. Rodos, ir į mažiausius nesusipratimus Lietuvos valdžia kišdavos. Iš kur Lietuvos žydai tas "žinias" galėjo gauti? Jie patys tur būt nežino. Bet kaip ta patarlė sako: **žydas pats save muša ir pats rėkia.** Ta patarlė jiems ir dabar tinka. Nežiūrint to šposo, žydams buvo duota proga kalbėti ir padainuoti. Kadangi taiku jie buvo "sugauti", kalbėtojas ir dainininkas atliko užduotis pagirtinai.

Įdomi programa

Programa nusitęsė iki 6 val. vakaro. L. M. salės bendrovės pirm. Griganavičius atidarė susirinkimą ir pavedė toliau vesti A. Tvaranavičiui. Kalbėjo: adv. Kaz. Čeliadinas ir Jonas Grinius, lietuviškai. Ukrainų atstovas dr. Tarchelskis kalbėjo angliškai ir ukrainiškai. Dainos choras, vadovaujamas W. Nortono, davė gražių dainų. Muziko J. Jurčikonio smuikų ketvertas įspūdingai pagriežė. Usevičiūtės mokiniai po du, tris ir keturis dailiai skambinio pijanu. Baritonas Albinas Petravičius šti priai sudainavo. Šio jaunuolio balsas yra nepaprastai tvirtas. Jis turėtų jį lavinti, nes jame skamba didžių operos dainininkų galia. Kitas veteranas veikėjas J. Ivanauskas skaitė surašytą pasveikinimą Lietuvai. Inž. Nortonas skaitė prez. Smetonos kalbos ištraukas iš Mūsų Vilniaus.

Susirinkusieji programą ir kalbas ramiai ir atidžiai išklausė. Diduma po to nusileido prie salės "bufetų" žemyn ir ten dar smagiau užbaigė prie alaus, dainų, užkandžių ir šokių savo tėvynės 20 metų minėjimo sukaktį.

Pilietis

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

KAIP BENDRAFRONTININKAI MINĖJO TAUTOS ŠVENTĘ

Binghamton, N. Y. — Vasario 12 d. lietuvių salėj įvyko "bendrafrontininkų" socialistų ir komunistų antinacionalinis Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimas.

Vakaro vedėjas vietos lietuvių veidmainys P. B. Balčikonis, pradėdamas susirinkimą ir panaudodamas savo anuliaciją, pasakė, kad "mes himnų negiedosime, nes neturime jėgų". Toliau jis verkšleno krokodilio ašaromis, kad neva vasario 11 dieną "fašistai", minėdami Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį, pagyrė Smetonos diktatūrą, o "mes jos negirsime".

Teisingai pasisakė ir mes visi gerai žinome, kad socialistai ir komunistai visą laiką skelbė "Lietuvai nė cento!" 1919 metais dar ir Kapsuką su raudonąja rusų armija buvo pakvietę, kad užimtų visą Lietuvą ir prijungtų prie Rusijos kruvinos diktatūros. Rusų raudonoji armija su Kapsuku priešaky buvo užėmę kai kurias Lietuvos dalis ir Vilnių. Lietuvos sūnų ir dukterų griežto pasiryžimo dėka pavyko svetimu jungu nusikratyti — bolševikai buvo išvyti iš Lietuvos. Šiandien turime laisvą Lietuvą ir minime jos 20 metų sukaktį pasipuošę trispalvėmis Lietuvos vėliavomis. Bet mūsų "bendrafrontininkai" socialistai su komunistais, prisidengę patrijotiškomis skraistėmis, neva "minėdami" lietuvių tautos šventę, dar ir dabar tebešmeižia visokiais būdais pasmerkdami Lietuvą pražudyti. Turėjo net du kalbėtojus tiems savo šmeižtams paskelbti. Betgi tie kalbėtojai susikompromitavo savo kalbose .

Kalbėjo vietinis adv. B. Cherninas, kuris iš tautybės yra žydas, vidurinį mokslą ėjęs Rygoj, jaunas atvežtas į Ameriką, čia baigė aukštąjį mokslą ir dabar yra advokatas. Jis pernai buvo nuvažiavęs į Rygą, Vilnių ir Kauną. Tad 'bendrafrontininkai' pasikvietė jį kalbėti, nes manė, kad jis labai daug purvų drėbs ant Lietuvos, bet išėjo priešingai. Adv Cherninas pasakė, kad Lietuje vaizdai labai gražūs, gamta maloni. Kaune žmonės gra žiau pasirėdę vaikščioja, negu Amerikoj ir kad Kauno miesto neatskirtumėt nuo bet kurio Amerikos miesto, toks esąs gražus ir modernus. Sako, Lietuva esanti kultūroj labai didelę pažangą padarius. turi daug mokyklų, gimnazijų ir universitetus.

Žinoma, jo kalba labai nepatiko "bendrafrontininkams", — jie, kaip ant žarijų sėdėdami, sėdynes trynė.

Antras kalbėjo Kęstutis Michelsonas iš Brooklyn, N. Y. Matyti, tas jaunas vaikezas mažai ką žino apie Liet.. Atrodė, kad jam kalba buvo paruošta "bendrafrontininkų", o jis ją išdrožė iš peties kaip visų šventųjų litaniją. Nebuvo ko geresnio ir tikėtasi ir tokio vaikezo. Jis dar priminė, kad šiandien minime Lietuvos Nepriklausomybės šventę ir Linkolno dieną. Bet nesimatė jokios lietuviškos nei amerikoniškos vėliavos tų tautinių švenčių minėjime. Tas rodo, kad "bendrafrontininkams" socialistams ir komunistams ne tik tautiniai himnai yra labai baisūs, bet ir vėliavos dar biauresnės. Jie bijo jų labiau, kaip velnias kryžiaus. Visuomenė turėtų suprasti tai ir jų "patrijotiškumą", kuriuo jie dangstosi.

Vasario 15 d. automobilis parmušė ir labai sužalojo einantį į darbą Povilą Petrauską, kuris nuvežtas į ligoninę Johson City, N. Y. Linkiu Petrauskui ko greičiau pasveikti.

Vasario 17 d. susirinko Vasario 16 d. minėjimo rengėjai užbaigti darbą. Paaiškėjo, kad nuo minėjimo peino liko $32.-44. Nutarė visą sumą pasiųsti per Lietuvos konsulą J. Budrį į Lietuvą Vilniaus Vadavimo Sąjungai.

Vasario 15 d. Vaičiulių šeimą aplankė garnys ir paliko sūnų. Dabar jų šeima bus didesnė vienu nariu.

Vasario 19 d. po ilgos ligos mirė Steponas Marozas. Paliko žmoną, dukterį ir du sūnus. Reiškiu gilios užuojautos Marozų šeimai. Vėlionis buvo kilęs iš Lietuvos, Velkiškio kaimo, Peniavos valsč., Panevėžio apskr.

Vasario 19 d. Švareikų namuose įvyko šv. Marijos Magdalenos draugijos kortavimo vakarėlis, kuris buvo gana sėkmingas.

Dailės Meno Ratelis Birutė vasario 25 d. rengia linksmą vakarą, kur bus suvaidinta dvi komedijos "Pirmieji žingsniai" ir "Giliukingas vyras". Po to bus smagūs šokiai, kurie nueis, nesigailės: linksmai pasižmonės su jaunuoliais.

Kor.

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar& Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

RADIJAS

So. Boston, Mass. — Sekma dienį, vasario 27 d. radijo programoje, (stotis WORL, 920 kiloc.) dalyvaus: Lietuvių Radijo trejetas, lietuvių vyrų dainininkų grupė iš Nashua, N. H. vadovaujama J. Tamulionio ir jis pats dainuos.

Prašoma parašyt laiškelį ar atviruką, kaip patiko tos dienos dainos ir muzika.

KAIP IR KOKIU KELIU MANAI VAŽIUOTI Į LIETUVĄ?

Jeigu manai važiuoti į Lietuvą šį pavasarį ar vasarą, dabar laikas pradėti rūpintis reikalingiausiais kelionei dokumentais, praktiškais nurodymais, o svarbiausia, užsisakyti vietas laive iš anksto.

VIENYBĖS LAIVAKORČIŲ AGENTURA, turėdama patyrusius turizmo vedėjus, suteiks Jums daug naudingų patarimų ir informacijų apie visas laivų linijas, pagelbės sudaryti visus dokumentus, iš anksto užsakys geriausius kambarius.

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU

LANCASTRIA

Tiesiiog Į Klaipėdą be persėdimo

Iš New Yorko Gegužės—May 21 d., Iš Bostono Gegužės—May 22 d.

apart šios bus dar ir sekamos ekskursijos į Lietuvą

S.S. EUROPA	Per Bremeną į Kauną arba Klaipėdą	GEGUŽĖS-MAY 3
S.S. GRIPSHOLM	Iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo	GEGUŽĖS-MAY 28
S.S. BRITANNIC	Iš New Yorko į Kauną arba Klaipėdą	BIRŽELIO-JUNE 11
S.S. AQUITANIA	Per Cherbourg į Kauną arba Klaipėdą	BIRŽELIO-JUNE 18
S.S. GRIPSHOLM	Iš New Yorko per Gothenbergą į Kauną	LIEPOS-JULY 1
S.S. AQUITANIA	Per Cherbourgą į Kauną arba Klaipėdą	LIEPOS-JULY 16
S.S. STATENDAM	Per Rotterdam	RUGPJUČIO- AUGUST 5

Šioms ekskursijoms pritaria Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga

Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu. Patarimai ir įvairios informacijos nemokamai

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193. Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TAUTOS ŠVENTĖS IŠKILMĖS IR ĮSPŪDŽIAI

So. Boston, Mass. — Vasario 20 d. net keliais atvejais buvo minima Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktis.

9:30 val. Minkų radijo pusvalandis buvo skirtas tai šventei minėti, Amerikos Legijono S. Dariaus lietuvių posto dūdų orkestras (benas) pagrojo Lietuvos himną, kelias lietuviškas dainas ir maršus. Gabijos choras sudainavo kelias patrijotiškas ir liaudies dainas.

Lietuvių tautos Golgotos kelią į laisvę ir Lietuvos valstybės pažangą per 20 metų savo kalboje gražiai nušvietė Vienybės red. P. Jurgėla. Jo kalba buvo tikrai įspūdinga, įdomi ir jaudinanti. Tiek aš ir, tikiuos daugumas kitų klausytojų namie prie radijo klausėsi su dideliu susidomėjimu. Sunku buvo ašaros sulaikyti. Tokios jausmingos ir turiningos kalbos dar neteko girdėti. Esame P. Jurgėlai be galo dėkingi už įdomius faktus apie Lietuvos Nepriklausomybės karą ir sugraudinimą. Tos kalbos ilgai neužmiršime, nes ji mūsų širdy se paliko gilaus įspūdžio.

Taip pat dėkingi ir Minkams už tokios įspūdingos patrijotiškos programos parengimą. Paskui sužinojau, kad nežiūrint bjauraus oro, dr. Landžius ir kiti legijoninkai atvežė ir nusivežė muzikantus.

Sukakties minėjimas klube

3 val. popiet, orui kiek aprimus, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo svetainė buvo jau pilnutėlė. Minėtam dūdų orkestrui grojant maršą, į salę įmaršavo su vėliavomis uniformuoti Amerikos Legijono Dariaus posto kariai, su posto vadu dr Landžium-Seymour ir svečiu Lietuvos kapitonu P. Jurgėla priešaky. Visi su gražia uniforma ir ordinais bei medaliais. Buvo malonu matyti tokį gražų būrį Lietuvos vyrų, dalyvavusių didžiajame kare ir Lietuvos kare dėl laisvės. Postas susirikiavo prie estrados, jiems vadovavo posto adjutantas Jonas Romanas. Po sto vadas su svečiu kapitonu nuėjo į estradą, kur legijoninkai nunešė Lietuvos, Amerikos ir posto vėliavas, lydimi sargų su šautuvais.

Visą minėjimą vedė Liet. Am. Piliečių Klubo atstovas, mūsų žymus veikėjas S. Mockus, kuris pristatė atstovus drjų ir organizacijų, kurios prisidėjo prie tautinės šventės rengimo. Jis paaiškino šventės tikslą. Gabijos choras sugiedojo Amerikos himną.

Apie Lietuvos kraštą, laisvės iškovojimą ir padaryta gražią pažangą gražiai kalbėjo dr. Landžius. Jis taip pat paaiškino lietuvių posto uždavinius. Po to kapitonas P. Jurgėla priminė daugybę mūsų veikėjų, knygnešių ir kitų patrijotų, kurie buvo žiaurios rusų valdžios sušaudyti, arba nukankinti mirė ištremti į Sibirą. Po to pranešė, kiek mūsų karininkų, kareivių ir šaulių žuvo kare dėl Lietuvos laisvės, kiek buvo sužeista ir kiek vyrų liko amžinais invalidais. Tų lietuvių tautos aukų pagerbimui trys trimitai įvairiose vietose skyrium griežė vakarinę (taps). Paskutinis trimitas trimitavo už scenos, buvo mažai girdimas, tartum tolumoje koks aidas... Tokis įspūdingas mūsų žuvusiųjų karių pagerbimas buvo begalo įspūdingas, dar pirmą kartą surengtas Bostone. Daugelis žiūrovų apsiašarojo susijaudinę. Aišku, tiktai mūsų kariai galėjo surengti tokias gražias apeigas. Mes ligi šiol beveik nieko nežinojome, kad gana daug vyrų žuvo dėl Lietuvos laisvės. Garbė jiems per amžius!

Orkestrui grojant lietuviškas velodijas, buvo renkamos vilniečiams lietuviams aukos, kurių surinkta 47 dol. Po to Gabijos choras sudainavo kelias dainas ir labai įspūdingai "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt". Choras žymiai patobulėjęs ir žada virsti galinga meno jėga. Turime jum pagelbėt.

Kapitonas Petras Jurgėla, svarbiausias kalbėtojas, nušvietė Lietuvos kariuomenės karą su rusais, bermontininkais ir lenkais. Nors "bendrojo fronto" niekšai drįsta viešai tyčiotis iš mūsų Tėvynės, jos kariuomenės ir valdžios, bet dabar mes turime naują argumentą prieš juos. Svečias kapitonas nurodė, kaip ir kiek laiko 1919 metais truko lietuvių rusų karas, kiek abi pusi turėjo belaisvių. Pasirodo, kad tik išvyti iš Lietuvos ir tik 1920 metų liepos mėn. rusai-bolševikai pasirašė su Lietuva taikos sutartį. Tad visai be reikalo bolševikuojantieji lietuviai giriasi, kad Sovietų Sąjunga tuojau pripažino Lietuvos Nepriklausomybę. Bepigu jai buvo pripažinti Lietuvos valstybę, kai jos kariuomenė buvo po ilgo karo nugalėta ir išvyta iš mūsų žemių.

Kap Jurgėla nurodė, kad įvairių skirtingų pažiūrų lietuviai rėmė savo kariuomenės kovą. Per karą su bermontininkais į partizanų būrius savanoriais stojo socialdemokratų vadai adv. Požėla, Bielinis, ir kiti. Tai buvo graži vienybė. Tai ne mūsų socialistai, kurie ir dabar drįsta niekinti Lietuvos kariuomenę, kaip Keleivio Maikis besmegenis ir visokie Bimbos. Įdomu, kaip jie į savo nešvarų bučį prisiviliojo ir ministerį Kubilių, kurį mes laikėm geru lietuviu?

Apibūdinęs sunkias kovas dėl laisvės, kap. Jurgėla skaičiais ir faktais nušvietė Lietuvos pažangą kultūroje, politikoje, prekyboje ir kitose srityse. Lietuvos kariuomenė taip pat moderni, gerai apginkluota ir gabių vadų vadovaujama. Baigdamas gražią ir įdomią savo kalbą, kuri plojimais buvo kelis kartus nutraukta, palinkėjo Tėvynei saulės amžiaus.

Orkestrui pritariant, Gabijos choras ir publika sugiedojo Lietuvos himną.

Vadovas S. Mockus perskaitė klubo valdybos pasiūlytą sveikinimą Lietuvai, šio turinio: "Lietuvos jubiliejų minėdami Piliečių Klube, 1000 Bostono lietuvių sveikina Tėvynę, kariuomenę, šaulius. Linki Lietuvai amžinos laisvės, gerovės ir greito Vilniaus atvadavimo". Publika nuoširdžiai pritarė tam sveikinimui, kuris pasiųsta telegrama Lietuvos Prezidentui.

Salėje buvo matyti atvažiavusių iš Worcesterio ir kitų apylinkės miestų.

Ačiū Lietuvių Am. Pil. Klubui, kad nors kartą surengė tokį įspūdingą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kuris sutraukė pilnutėlę salę.

Pokylis kap. Jurgėlos pagerbimui

Vasario 20 d. vakarą vietinė Sandaros kuopa savo klube surengė pokylį (bankietą) kapitono P. Jurgėlos pagerbimui. Prisirinko pilnutėlė salė vietos veikėjų ir žymesnių biznierių.

Po gausios ir puikios vakarienės vakaro vedėjas Dragašius iškvietė eilę profesijonalų, veikėjų ir žymių biznierių kalbėti. Kalbėjo dr. Kapočius, arch. Greivis, S. Mockus, Amšiejus, Pratapas, Juodgalvis, Lekys, Janušonis (iš Worcesterio), Ivaška ir kiti, kurie džiaugėsi Lietuvos laisvės 20 metų sukaktimi, gražiu jos minėjimu, Lietuvos pažanga ir reiškė komplimentų Vienybės redaktoriui P. Jurgėlai.

Pabaigoje kap. Jurgėla papasakojo apie Lietuvos laisvės iškovojimo eigą, šviesius ir tamsius momentus Lietuvos gyvenime, politines mūsų partijas ir visuomenės persitvarkymą. Patarė visiems atsargiai kritikuoti Lietuvos valdžią, kurios darbai ir Lietuvos gyvenimo sąlygos reikia pirma gerai pažinti. Geriausia proga apsilankyti ir viską pačiam patirti. Ilga įdomi jo kalba buvo palydėta griausmingais plojimais. Kalba labai nuosekliai, be agitacijos.

Aną kartą turėjom geros progos susipažinti su J. Tysliava ir J. Kruze. Arčiau pažinom visus tris Vineybės redaktorius, kurie sudaro darnų ir veiklų dienraščio štabą.

Klevas

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

PAIN-EXPELLER

Štai 70 metų senumo patikimas linimentas, kuris palengvina muskulų gėlimus ir skausmus susidarančius nuo reumatizmo.
REIKALAUKITE
PAIN-EXPELLERIO
su "Inkaro" vaisbaženkliu visose vaistinėse.
WORLD FAMOUS LINIMENT

Ask us for our Easy payment plan

DeKALB LENGVAS BŪDAS PIRKTI ANGLĮ

Prisipilkit jūsų anglio aruodus dabar Rankpinigių nereikia: užsimokėsite už anglį bekūriadami.

Sav. P. Lisauskas

Jefferson 3-2779

Parduodam geriausios rūšies ANGLIS

DEKALB COAL Co.
1458 DEKALB AVENUE COR. KNICKERBOCKER AVE. RIDGEWOOD
SELECT COKE - OIL - RED-ASH - BLUECOAL

CREMO
ALE ir LAGER

Padaryti tam, kad patenkinus visus!

Atėję į tavernus ar restauranus, visuomet prašykite CREMO ALE ir LAGER, kurie yra padaryti iš geriausių miežių ir tinkamai įsendinti.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose

Kartą paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST., NEW BRITAIN CONN
Tel.: NEW BRITAIN 3700

BROOKLYN LABOR LYCEUM

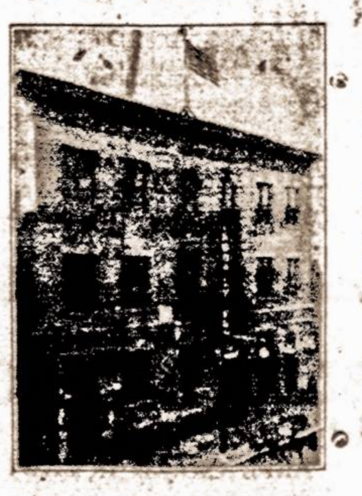

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

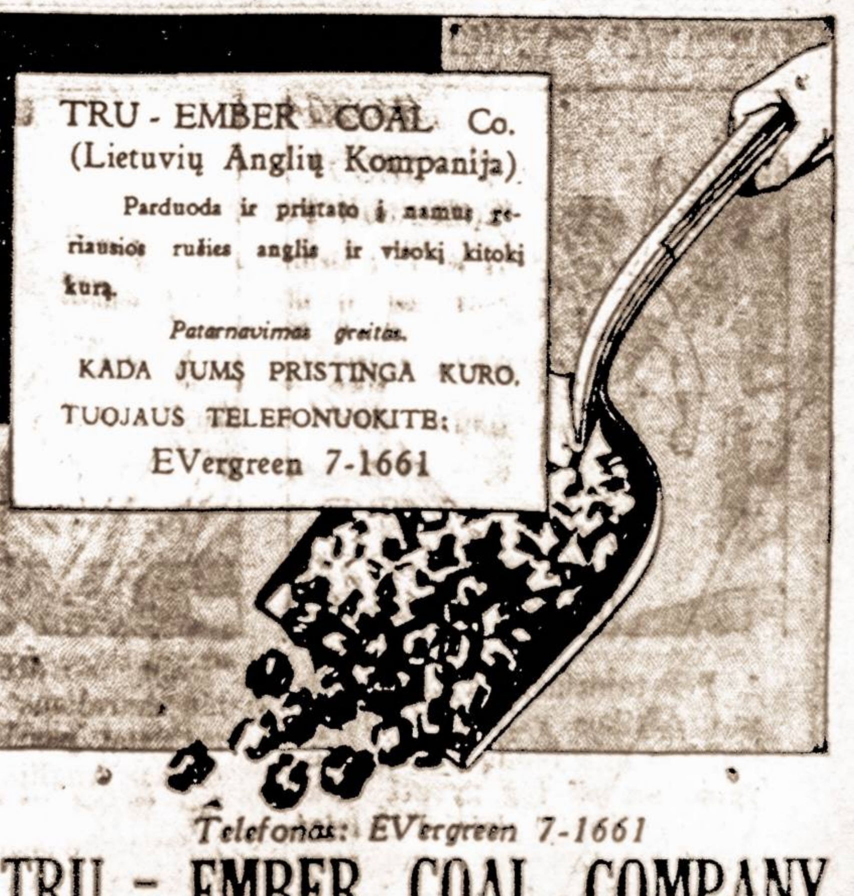

Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU - EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS GRAŽIAI PAVYKO

Newark, N. J. — Vasario 20 d. buvo Lietuvos 20 metų Nepriklausomybės minėjimas. Rytą bažnyčioj buvo iškilminga suma už Lietuvos Nepriklausomybės kovose žuvusius. Mišias atlaikė kun. Ig. Kelmelis. Laike mišių choras sugiedojo žuvusiems Marija, Marija. C. Sasnausko. Žmonių buvo daug.

Vakare šv. Jurgio salėje buvo programa, kurią vedė komiteto pirmininkas Al. Ponelis. Šv. Cecilijos choras vad. A. Stanišauskui suvaidino Laisva Lietuva ir dainavo daug gražių dainų: Kur Bėga Šešupė, Ar tu žinai, Jaunimo Giesmė, Lietuva Brangi, Berneli Mūsų, Pasisėjau Žalią Rūtą, Per Šilą Jojau ir Vilnių. Visos dainos publikai patiko. Choristės buvo pasipuošusios lietuviškais kostiumais, kas darė gražaus įspūdžio.

Kalbėtojai buvo: kun. Ig. Kelmelis, J. Valaitis, J. Simutis ir miesto valdininkai. Visi pasakė gražias kalbas.

Po visko buvo šokiai iki vėlumos, jaunimui ir suaugusiems, o kitam kambarį buvo svečiams priimti vakarienė. Svečių buvo daug ir visi ne tik valgė, bet ir prakalbėles pasakė.

Darbštusis jaunimas daugiausiai rodos darbavosi.

Garbė jaunimui, kuris surengė šį paminėjimo vakarą. Valio jaunimas ir jų rėmėjai!

Daugiausiai darbavosi: A. Ponelis, J. Krukauskas, J. Stankus, J. Stočkus, O. Valukoniūtė, S. Vizbalavičiūtė, A. Didelis ir suaugesnieji: V. Lukošiūnas, V. Ambrazevičius, K. Strolis, P. Elseika, A. Žiūgžda ir kiti. **K.**

IŠ MOTERŲ VIENYBĖS VEIKIMO

Artinantis pavasariui Moterų Vienybė, ruošia tradicinį parengimą Pavasario šokius, kurie įvyks gegužės 27 d. McAlpin Hotel, 34 St. ir Broadway, N. Y. C.

Išrinktas komitetas į kurį įeina p. K. Garšvienė, p. E. Valukienė, p. E. Bull ir I. Misiūnienė, kuriom buvo pavesta surasti salę, nusprendė, kad McAlpin Hotel salė (Roof Garden) bene bus viena iš patogiausių salių

Moterų Vienybė prašo kitų organizacijų tą dieną neruošti kitų parengimų ir bendrai visiems dalyvauti mūsų parengime. Visas pelnas yra skiriamas Lietuvos našlaičiams šelpti ir Columbijos Universiteto, lietuvių kalbos stipendijoms.

Tad visus kviečiam dalyvauti pavasario šokiuose ir bendrai prisidėti prie kultūrinio ir labdaringo darbo.

I. A. M.

SUSITUOKIA

Šį sekmadienį, vasario 27 d. šv. Jurgio bažnyčioje, susituokia Jonas Petrauskas su Bertha Budryte.

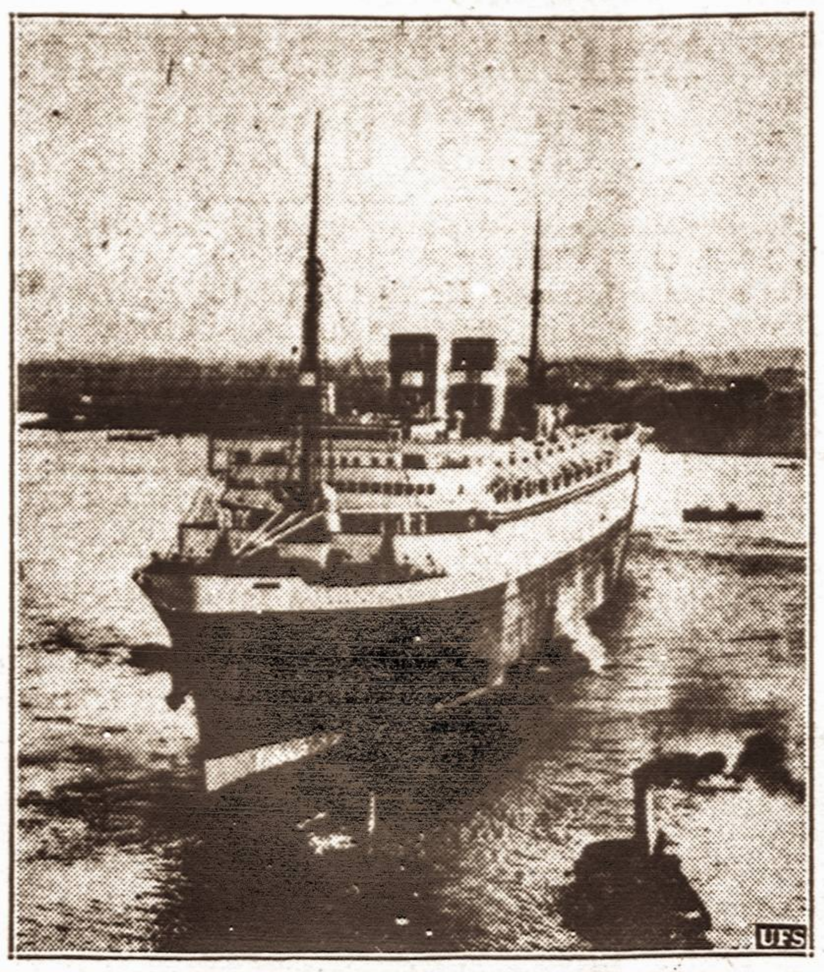

Naujas Olandų laivas. — Šiomis dienomis Olandijoje buvo nuleistas naujasis Olandų linijos keleivinis laivas, 33,000 tonų Nieu Amsterdam. Jis išplauks į New Yorką gegužės 11 d.

1938 METŲ GRAŽUOLĖ LIETUVAITĖ

Newark, N. J. — Vasario 20 d. įvyko šv. Jurgio pašelpinės draugijos surengtas gražuolių kontestas lietuvaitėms, gyvenančioms Newarke ir apylinkėje.

Apie vienuoliktą valandą vakare, šv. Jurgio salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J., tarpe 500 žmonių publikos prasidėjo maršas ir 1938 metų lietuvaitės gražuolės rinkimas.

Buvo gražu matyti savo tautos peneles tokias puikias ir gražias. Po maršo, vakaro pirmininkas p. S. Augūnas išdavė teisėjų raportą, kad išrinktoji gražuolė yra numeris 46. Publika iš džiaugsmo pradėjo ploti, bet pagaliau paaiškėjo, kad išrinktoji panelė nėra lietuvaitė, tuomet maršas pradėtas antrą kartą ir teisėjai išrinko numerį 43 kaip 1938 metų gražuolę, panelę Helen A. Žilinskiūtę, kuri gyvena 225 Isabella Ave., Irvington, N. J.

Helen A. Žilinskaitei, 1936 m. gražuolė K. Račkiūtė įteikė bukietą rožių, gražų kaspiną įteikė Marijona Andriuniūtė, 1937 m. gražuolė ir Silver Cup su šv. Jurgio draugijos užrašu. Tą įteikė draugijos pirmininkas p. S. Augūnas.

Vėliau buvo Balloon dance. Gražuolė p. Helen A. Žilinskaitė laimėjo šokio kontestą.

Rengėjai ir šv. Jurgio draugija nuoširdžiai dėkoja teisėjams ir atsilankiusiai publikai.

Šv. Jurgio Dr-jos sek., J. Ponelis, Jr.

ALEKO VASILIAUSKO KONCERTAS

Kovo 20 d., Susivienijimo salėje, 197 Grand St., įvyksta labai įdomus ir visų laukiamas koncertas. Alekas Vasiliauskas, tenoras atvykęs iš Detroit, Michigan sykiu su vietiniais artistais ruošia puikią programą.

Alekas Vasiliauskas muzikos srityje yra daug pasidarbavęs, ypač tarp svetimtaučių. Detroite, 1936 metais jis laimėjo pirmą pryzą tarptautinėje muzikos šventėje, kaip talentingas solistas.

Tais pačiais metais Detroite buvo surengtas radio kontestas (State-wide Radio Contest). čia irgi p. Vasiliauskas laimėjo pirmą vietą. Keleta kartų dainavo per NBC radio tinklus ir dabartiniu laiku laimėjo balso stipendiją New Yorke.

Programoje kartu dalyvauja p-lė Violeta Tamkiūtė, taip ir dainininkė ir, galimas dalykas, bus ir daugiau dalyvių. Pranešime vėliau.

Aš manau, kad kiekvieno gero lietuvio pareiga yra remti tuos talentingus jaunuolius, kurie nenuilstančiai dirba.

Jūs gerbiamieji tą padarysite atsilankydami į p. Vasiliausko koncertą kovo 20 d., Susivienijimo salėje. Koncertas prasidės lygiai 5 val., o šokiai 7:30 val. vakare. Koncerto bilietai $1.00 ir 75 centai, į šokius 50 centų.

Patartina pasirūpinti iš anksto vietas. Kviečiame visus atsilankyti. **V. T.**

SERGA

Jau kuris laikas gana sunkiai serga Maspetho lietuvis ir žinomas veikėjas Povilas Kubilius. Jis priklauso prie keletos vietinių draugijų ir yra Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus pirmininkas. Tas daug kenkia mūsų veikimui, nes ligos paguldytas geras veikėjas yra didelis nuostolis visuomenei ir nenuostabu, kad visi Maspetho lietuviai jo pasigenda. Todėl visi linki, kad Kubilius kogreičiausia pasveiktų ir pradėtų veikti.

Šiomis dienomis susirgo ir jo žmona. Dabar namuose du ligoniai, kuriuos gydo dr. Mi-sevičius. **R.**

REIKALINGA

Reikalinga namų ruošos darbininkė. Alga $20 mėnesiui. Liuoslaikis pagal susitarimą. Pašaukite BUckminster 4-3038 prieš 12 valandą dieną. (46-7-8)

51-mas Metinis **BALIUS** 51-mas Metinis

RENGIA ŠV. JURGIO DRAUGYSTĖ
ĮVYKS ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 26 D., 1938 M.
Bus Garsiojoje Svetainėje
GRAND PARADISE BALLROOM
318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
PROF. RETIKEVIČIAUS ORKESTRA
Grieš Lietuviškus Kavalkus Šokiams
PROF. KAIZOS ORKESTRA
Grieš Amerikoniškus Kavalkus Šokiams
Prasidės 6:30 val vak. Įžanga — — 40c.

Didelis Pasirinkimas

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
Koniakų, Romų ir Geriausios degtynės

KONIAKAI:

Lafayette	4/5 kvt.	$1.79	pt.	95
Old Constitution	" "	$2.19	pt.	1.39
Jean Robert	" "	$2.69	pt.	1.70
Monnet 15 mt.	" "	$3.79	1/2 pt.	1.03
Henneessy	" "	$3.99	1/2 pt.	1.49
Martell	" "	$3.99	1/2 pt.	1.49
Remy Martin 40m.	" "	$5.79		

ROMAI: nuo $1.89 iki $3.69 už bonką. Degtinių nuo $1.15 iki $5.09 už kvortą.
Two Naturals Kentucky degtinė $1.47 kv. Trys kv. už $4.00

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 KEAP STREET, BROOKLYN, N. Y.
TARPE GRAND IR SOUTH 1st STREET

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

J. ŠNIRAS
Sarton Restaurant
BAR and GRILL
181 Pearl Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. CUm. 6-7626

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41–72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

1. Per tamsius, slaptybių pilnus Afrikos raistus (džiungles) ėjo ilga juodų nešikų eilė, vyniodamosi, lyg gyvatė, tankumynų protarpiais. Keleiviai manė esą toli nuo gyvenamų vietų ir žmonių akių, bet iš medžių viršūnių uoliai sekė juos vikri nuoga žmogysta.

"Dabar mes atėjome į bėzdžionių karaliaus Tarzano šalį", išdidžiai pareiškė negras, vadovas. Anglijos keleivis Stanley Wood liūdnai nusišypsojo į savo vienatinį baltą draugą Robertą Van Eyk: "Rasti šiose begalinėse dykumose Tarzaną sunkiau, negu adatą šieno vežime".

Vos spėjo Wood ištarti tuos žodžius, kaip iš medžių šakų nusileido prieš keleivius kaip tik tas, kurio jie ieškojo. "Aš esu Tarzanas", tarė nuogas, visas saule aprudavęs baltasis žmogus, atsistojęs prieš visus. "Jei ieškote manęs, pasakykite, ko jūs noritęų"

Juodieji nešikai išsižioję žiūrėjo į Tarzaną, apie kurį daug nuostabių pasakų buvo girdėję. Net pats Stanley Wood nustebo tuo netikėtu susitikimu ir tylėjo. "Ko jūs norite?" vėl paklausė Tarzanas. "Gal mes norime tavo gyvybės", lėtai atsakė Wood.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

SKAITYKITE VIENYBĘ!